

**Предметни програми со информации согласно со членот 4 од овој
правилник
(Прилог бр. 3)**

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично Цртање 1		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар	прва	прв	Бр на ЕКТС: 6
Наставник	Доц.м-р Игор Егоров		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките вештини и совладување на темелните законитости на цртањето во класичниот цртеж.			
Содржина на предметната програма: Предметот Цртање 1 ќе се занимава со запознавање со основните елементи на цртежот. Акцентот е ставен на запознавање со ликовната композиција и правилата на нејзиното изградување. Практично, во ателиерската настава, запознавањето со проблематиката на композицијата ќе се одвива преку цртање на мртва природа. Едновремено, студентите ќе се запознаваат со основната цртачка техника молив на хартија.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	152		
Распределба на расположивото време	30+30+15+17+30+30		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи,	Часови: 15+17+30+30	

[Type text]

		Домашно учење		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода		9(девет) (B)	
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtati ono što vidite	Split	2003
2	Sartori Marcelo,	Tehnike i umjeće crtanja	Leo – commerce Rijeka	2004
3	Messagier Jean,	Galerie d art international,	Paris	1985
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Magjer Nedjeljko	Umijeće crtanja: gledati, vidjeti, crtati,	August Cesarec, Zagreb	1985
	Harrison Hazel	Kako naučiti slikati i crtati: crtež, akvarel, ulje i akrili, pastel	Leo-commerce, Rijeka	1999

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично Вајање 1		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	прва	прв	ЕКТС: 4
Наставник	Доц.м-р Валентина Стевановска		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и оспособување на студентите на работа со основните вајарски форми во вајарството.			
Содржина на предметната програма: Предметот Класично вајање 1 ги воведува студентите во основите на совладувањето на вајарската проблематика како и основите на моделирањето. Вежбите ќе бидат фокусирани на едноставни форми.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		

[Type text]

Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода		9(девет) (B)	
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Bernini,	Sculptuing in clay	Scala,	1999.
2	Focillon, Henri,	Život oblika	Biblioteka Aurel, Zagreb	1995
3	Damjanov, Jadranka,	Vizualni jezik i likovna umjetnost, ,	Školska knjiga, Zagreb	1991.
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Apollinaire, Guillaume	Novi duh	Logos, Split,	1984

[Type text]

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично цртање 2		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	прва	втор	ЕКТС: 4
Наставник	Доц. м-р Игор Егоров		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките вештини и совладување на темелните законитости на цртањето во класичниот цртеж.			
Содржина на предметната програма: Цртање 2 ќе се занимава со продлабочување на знаењата на основните елементи на цртежот. Фокусот е на запознавање со пропорцијата во цртежот. Во делот на вежбите, совладувањето на проблематиката на пропорцијата ќе се одвива преку изучување на визирање. Предмет на ликовна анализа останува мртвата природа. Од аспект на техники, освен молив на хартија студентите ќе се запознаат и со техниката јаглен на пакпапир.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	

[Type text]

	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtationo što vidite	Split	2003
2	Sartori Marcelo,	Tehnike i umjeće crtanja	Leo – commerce Rijeka	2004
3	Messagier Jean,	Galerie d art international,	Paris,.	1985
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Magjer Nedjeljko	Umijeće crtanja: gledati, vidjeti, crtati,	August Cesarec, Zagreb,.	1985
	Harrison Hazel	Kako naučiti slikati i crtati: crtež, akvarel, ulje i akrili, pastel	Leo-commerce, Rijeka	1999

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
--------------------	--

[Type text]

Наслов на наставниот предмет	Класично вајање 2		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	прва	втор	ЕКТС: 4
Наставник	Доц.м-р Валентина Стевановска		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и оспособување на студентите на разновидни ликовни форми			
Содржина на предметната програма: Класично вајарство 2 ги продлабочува усвоените знаења за моделирање во глина, и се фокусира на тоналната анализа во разновидни форми. Ателиерската работа се усложнува со покомплицирани форми, како и внесување на текстура. Анализата на моделирањето се продлабочува и со работа во моделирање на портрет. Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

[Type text]

	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Philippe Faraut , Charisse Faraut	Portrait Sculpting: Anatomy & Expressions in Clay	PCF Studios	2004.
2	Focillon, Henri,	Život oblika	Biblioteka Aurel, Zagreb	1995
3	Damjanov, Jadranka,	Vizualni jezik i likovna umjetnost, ,	Školska knjiga, Zagreb	1991.
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Apollinaire, Guillaume	Novi duh	Logos, Split,	1984

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Композиција 1		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити		прва	втор	ЕКТС: 4
Наставник		М-р Слободан Милошески		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на композициските елементи во тродимензионалната композиција				
Содржина на предметната програма: Слободна композиција				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава		Часови: 30
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		Часови: 15
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење		Часови: 15+11+25+25
Начин на оценување				
Тестови			60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови	
Активност и учество			(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)

[Type text]

	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Arnheim, Rudolf	Umjetnost i vizualno opažanje	Beograd	1985
2	Gombrich, E. H	Ideals and Idols	Oxford	1979
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично цртање 3		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	втора	трет	ЕКТС: 4
Наставник	Доц.м-р Викторија Егорова		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките способности во правец на совладување на линеарната и слободната перспектива во класичното сликарство и решавање на проблеми од геометрискиот простор			
Содржина на предметната програма: Курсот Цртање 3 ќе има за цел да ги запознае студентите со проблематиката на перспектива и перспективно скратување, како надоградба на веќеспоменатите елементи. Во практичниот дел ќе биде воведена проблематиката на цртање портрет, со акцент на визирање и изучување на пропорциите на портретот. Едновременно, студентите ќе ги усовршуваат техниките на цртање со кои се веќе запознаени.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		

[Type text]

Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtati ono što vidite,	Split,	2003.
2	Kraljević Miroslav,	Crteži i grafike,	Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb	1998
3	Ć. Koludrović,	Tehničko crtanje u slici s kompjutorskim aplikacijama, 5.	prerađeno i dopunjeno izdanje, Birotehnika, Zagreb,	1994
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Bruegel Pieter,	Zora,	zagreb,	1950.
	Daumier Honore,	Zora,	Zagreb,	1951.
	Prijatelj, Kruno, ,,	Crteži Miroslava Kraljevića	Galerija umjetnina, Split	1953

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
--------------------	--

[Type text]

Наслов на наставниот предмет	Класично вајање 3		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	втора	трет	ЕКТС: 6
Наставник	Проф.д-р Никола Смилков		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Примарни вајарски анализи како припрема за моделирањето во вајарството. Развивање на способностите за гледање и чувството за вредности на различни форми. Усвојување на постапката за моделирање на различни форми			
Содржина на предметната програма: Курсот Класично вајање се фокусира на градација на формата. Преку практичната работа на вежби со жив модел, студентите ќе се запознаат со проблематиката на моделирање портрет.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	152		
Распределба на расположивото време	30+30+15+17+30+30		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+17+30+30	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	

[Type text]

	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Philippe Faraut , Charisse Faraut	Portrait Sculpting: Anatomy & Expressions in Clay	PCF Studios	2004
2	Focillon, Henri	Život oblika	Biblioteka Aurel Zagreb	1995
3	Damjanov Jadranka	Vizualni jezik i likovna umjetnost	Školska knjiga Zagreb	1991
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Историја на уметноста 1		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	Прва	прв	ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Трајче Нацев		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на праисторијата и најстарите цивилизации			
Содржина на предметната програма: - Историја на уметноста во праисторијата; - Уметноста во стариот Египет; - Големите цивилизации на Блискиот Исток; - Уметноста на тлото на Македонија. Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		

[Type text]

Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	<i>Опс'а povjest umetnosti</i>	Zagreb: Naprijed	2003
2	Bourbon, F.	<i>Drevne civilizacije</i>	Zagreb	2005
3	Powell, T.G.E.	<i>Umetnost praistorije</i>	Beograd: Izdavač'ki zavod Jugoslavija	
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		<i>Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4</i>	Zagreb	

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Историја на уметноста 2		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар		прва	втор	ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на Античка Македонија, стара Грција и Рим				
Содржина на предметната програма: - Уметноста на територијата на Античка Македонија - Уметноста на тлото на Грција - Уметноста во Стариот Рим Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		152		
Распределба на расположивото време		30+30+15+17+30+30		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+17+30+30	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	Opс'a povjest umetnosti	Zagreb: Naprijed	2003
2	Вилкинс, Д. Г Шулц, Б.	Уметност мината, уметност сегашна	Нампрес	2009

[Type text]

	Линдаф, К. М			
3	Gavela, B.	Istorija umetnosti Antičke Grčke	Naučna knjiga Beograd	1969
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4	Zagreb	

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично цртање 4		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	втора	четврти	ЕКТС: 4
Наставник	Доц. м-р Викторија Егорова		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките способности во правец на совладување на линеарната и слободната перспектива во класичниот цртеж решавање на проблеми од геометрискиот простор			
Содржина на предметната програма: Курсот Класично цртање 4 ќе ја стави во фокус линијата како главно цртачко изразно средство, со посебен акцент на нејзината вредност, звучност, обоеност. Ателиерската настава, преку продлабочување на практичните знаења од цртање на портрет, ќе се обиде во пракса да го воведо и усовршувањето на линијата, и тоа во веќе познатите цртачки техники.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови			60 Бодови
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови
Активност и учество			(5+5) 10 бодови
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

[Type text]

	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtati ono što vidite	Split	2003
2	Sartori Marcelo,	Tehnike i umjeće crtanja	Leo – commerce Rijeka	2004
3	Messagier Jean,	Galerie d art international,	Paris	1985
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Magjer Nedjeljko	Umijeće crtanja: gledati, vidjeti, crtati,	August Cesarec, Zagreb	1985
	Harrison Hazel	Kako naučiti slikati i crtati: crtež, akvarel, ulje i akrili, pastel	Leo-commerce, Rijeka	1999

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Историја на уметноста 3		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар		втора	трет	ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на Романика и Готика				
Содржина на предметната програма: - Протороманичка уметност - Уметност во периодот на Романика - Готичка уметност Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	Opс'a povjest umetnosti	Zagreb: Naprijed	2003
2	Вилкинс, Д. Г Шулц, Б.	Уметност мината, уметност сегашна	Нампрес	2009

[Type text]

	Линдаф, К. М			
3	Rudolph, C. ed.	A Companion to Medieval Art: Romanesque and Gothic in Northern Europe	Wiley-Blackwell	2009
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4	Zagreb	

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Композиција 3	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити		Втора	четврти
Доц.м-р Викторија Егорова		м-р Слободан Милошески	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на композициските елементи во вајарството			
Содржина на предметната програма: Слободна композиција			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	

[Type text]

	од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Arnheim, Rudolf	Umjetnost i vizualno opažanje	Beograd	1985
2	Gombrich, E. H	Ideals and Idols	Oxford	1979
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично вајање 4		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	втора	четврти	ЕКТС: 6
Наставник	Проф. д-р Никола Смилков		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Примарни анализи на формата како припрема за моделирање Развивање на способностите за гледање и чувството за различни вредности на формата Усвојување на постапката за моделирање на различни форми			
Содржина на предметната програма: Класично моделирање 4 ги продлабочува знаењата од претходниот курс. Ателиерската работа останува фокусирана на моделирање на портрет, а проблематиката се усложнува со анализа на соодносот на испакнато-вдлабнато, рапаво – мазно и тн.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	152		
Распределба на расположивото време	30+30+15+17+30+30		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+17+30+30	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	

[Type text]

Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Philippe Faraut, Charisse Faraut	Portrait Sculpting: Anatomy & Expressions in Clay	PCF Studios	2004
2	Focillon, Henri	Život oblika	Biblioteka Aurel Zagreb	1995
3	Damjanov Jadranka	Vizualni jezik i likovna umjetnost	Školska knjiga Zagreb	1991
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Историја на уметноста 4		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити		втора	четврти	ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на Византија				
Содржина на предметната програма: - Уметноста на Византиското Царство - Византиската уметност на Балканот - Византиската уметност на тлото на Македонија. Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	Оп'а povjest umetnosti	Zagreb: Naprijed	2003
2	Вилкинс, Д. Г Шулц, Б.	Уметност мината, уметност сегашна	Нампрес	2009

[Type text]

	Линдаф, К. М			
3	Ђурић, В. Ј.	Византијске фреске у Југославији	Београд	1974
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4	Zagreb	

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Класично цртање 5		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити		трета	петти	ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Проф. д-р Лариса Бондаренко		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките вештини и совладување на темелните законитости на цртањето				
Содржина на предметната програма: Предметот Класично цртање 5 се занимава со проблематиката на линија како примарно цртачко изразно средство, и површината како секундарно. Во практичните вежби, освен усовршување на портретот, студентите ќе се запознаат со цртање на човечка фигура и пропорциите на човековото тело. Освен досега познатите техники на цртање, студентите ќе се запознаат и со техниката туш и лавиран туш.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		

[Type text]

	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtati ono što vidite,	Split,	2003.
2	Kraljević Miroslav,	Crteži i grafike,	Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb,.	1998
3	Ć. Koludrović,	Tehničko crtanje u slici s kompjutorskim aplikacijama, 5.	prerađeno i dopunjeno izdanje, Birotehnika, Zagreb,	1994
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Историја на уметноста 5		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити		трета	петти	ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Бошко Ангеловски		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на Раната Ренесанса, Ренесансата и доцната Ренесанса				
Содржина на предметната програма: -Уметноста на раната Ренесанса -Ренесансна уметност -Маниризам и доцна Ренесанса Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	Opс'a povjest umetnosti	Zagreb: Naprijed	2003
2	Вилкинс, Д. Г Шулц, Б.	Уметност мината, уметност сегашна	Нампрес	2009

[Type text]

	Линдаф, К. М			
3	Murray, P. Murray, L.	Umetnost Renesanse	Beograd	1966
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4	Zagreb	

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
--------------------	--

[Type text]

Наслов на наставниот предмет	Класично вајање 5		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	трета	петти	ЕКТС: 6
Наставник	Доц.м-р Валентина Стевановска		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Примарни моделирачки анализи како припрема за моделирање Развивање на способностите за гледање и чувството за различни вредности Усвојување на постапката за тразлични вредности на формата			
Содржина на предметната програма: Класично моделирање 5 ги воведува студентите во проблематиката на моделирање на човечка фигура. Покрај досега изучените елементи, ателиерската работа се фокусира на работа во ентериер, со акцент на различни пози и движења. Се става акцент на човечката фигура, преку различните форми.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	152		
Распределба на расположивото време	30+30+15+17+30+30		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+17+30+30	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

[Type text]

	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Peter Rubino	Sculpting the Figure in Clay: An Artistic and Technical Journey to Understanding the Creative and Dynamic Forces in Figurative Sculpture	Watson-Guptill Publications	2010
2	Focillon, Henri	Život oblika	Biblioteka Aurel Zagreb	1995
3	Damjanov Jadranka	Vizualni jezik i likovna umjetnost	Školska knjiga Zagreb	1991
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично цртање 6		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	трета	шести	ЕКТС: 4
Наставник	Проф.д-р Лариса Бондаренко		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките вештини и совладување на темелните законитости на цртањето.			
Содржина на предметната програма: Курсот Класично цртање 6 ќе се задржи на проблематиката на површините, нивните текстури и материјализацијата. Во делот на вежбите, акцентот ќе биде ставен на човечката фигура, како и на разни видови драпер. Покрај студиите, ќе се посвети внимание и на брзи скици, работени тонално, чија цел е тонална анализа на односот човек-ентериер. Освен веќеспоменатите техники, ќе се воведат и техниката сепија.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

[Type text]

	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtati ono što vidite	Split	2003
2	Sartori Marcelo,	Tehnike i umjeće crtanja	Leo – commerce Rijeka	2004
3	Messagier Jean,	Galerie d art international,	Paris,.	1985
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Историја на уметноста 6		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити		трета	шести	ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Бошко Ангеловски		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на Барок, Рококо и Неокласицизам				
Содржина на предметната програма: - Барокна уметност - Уметноста во периодот на Рококо - Неокласична уметност Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	Opс'a povjest umetnosti	Zagreb: Naprijed	2003
2	Вилкинс, Д. Г Шулц, Б.	Уметност мината, уметност сегашна	Нампрес	2009

[Type text]

	Линдаф, К. М			
3	Carl, H. K. Charles, V.	Baroque Art (Art of Century Collection)	Parkstone Press Ltd.	2009
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4	Zagreb	

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Класично вајање 6		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	трета	шести	ЕКТС: 6
Наставник	Доц.м-р Валентина Стевановска		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Примарни вајарски анализи како припрема за моделирање Развивање на способностите за гледање и чувството за различни вредности на формата Усвојување на постапката за претставување на различни вредности на формата			
Содржина на предметната програма: Курсот Класично моделирање 6 се задлабочува во проблематиката на човечката фигура и нејзино претставување во глина. Во овој курс акцентот е ставен на работење на портрет и фигура во Природна големина , што дополнително ја усложнува проблематиката на формата и статиката. Студентите на овој курс ќе се запознаат и со моделирање на драперија и други предмети како придружен елемент на човечката фигура.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	152		
Распределба на расположивото време	30+30+15+17+30+30		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+17+30+30	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		

[Type text]

Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Peter Rubino	Sculpting the Figure in Clay: An Artistic and Technical Journey to Understanding the Creative and Dynamic Forces in Figurative Sculpture	Watson-Guptill Publications	2010
2	Focillon, Henri	Život oblika	Biblioteka Aurel Zagreb	1995
3	Damjanov Jadranka	Vizualni jezik i likovna umjetnost	Školska knjiga Zagreb	1991
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Вајање 7		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	четврта	седми	ЕКТС: 4
Наставник	Доц.м-р Валентина Стевановска		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Примарни вајарски анализи како припрема за моделирање Развивање на способностите за гледање и чувството за различни вредности на формата Усвојување на постапката за различни вредности на формата			
Содржина на предметната програма: Курсот Вајање 7 се занимава со проблематиката на моделирање акт. Фокусот на овој курс е скуптуралноста на човечкото тело, и нејзино преставување на современ начин со помош на различни текстури и материјали. На вежбите ќе се посвети најголеми внимание на различни пози во кои се истакнува анатомијата и мускулатурата, како и вајарските студии од различни познати светски вајари.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување	до 50 бода	5 (пет) (F)	

[Type text]

(оценка)				
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9(девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Edouard Lanteri	Modelling and Sculpting the Human Figure	Courier	2004
2	Edouard Lanteri	Modelling and Sculpting Animals		1985
3	Damjanov Jadranka	Vizualni jezik i likovna umjetnost	Školska knjiga Zagreb	1991
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Цртање 7		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	четврта	седми	ЕКТС: 4
Наставник	Проф.д-р Лариса Бондаренко		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките вештини и совладување на темелните законитости на цртањето.			
Содржина на предметната програма: Курсот Цртање 7 ќе се фокусира на ликовната проблематика на ритам на светло-темното и на тоналниот контраст. Ателиерските вежби ќе го обработуваат односот човек-простор (фигура во екстериер, акт во ентериер), со акцент на светлосната обоеност на различните површини. Освен техниките молив и сепија на хартија и јаглен на пакпапир, ќе се работат и цртачки техники на тонирана хартија.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

[Type text]

	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtati ono što vidite	Split	2003
2	Sartori Marcelo,	Tehnike i umjeće crtanja	Leo – commerce Rijeka	2004
3	Messagier Jean,	Galerie d art international,	Paris,.	1985
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Историја на уметноста 7		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити		Четврта	Седми	ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Бошко Ангеловски		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на Романтизмот до Модерната				
Содржина на предметната програма: - Историја на уметноста во Романтизмот - Уметноста на Реализмот - Перафаелитска уметност - Модерна уметност (Импесионизам, Пост-Импесионизам, Експесионизам, Фовизам, Ар Нуво, Руска авангарда) Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	Opс'a povjest umetnosti	Zagreb: Naprijed	2003

[Type text]

2	Вилкинс, Д. Г Шулц, Б. Линдаф, К. М	Уметност мината, уметност сегашна	Нампрес	2009
3	Trifunović, L.	Slikarski pravci XX veka	Prosveta	1988
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4	Zagreb	

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Историја на уметноста 8

[Type text]

Код				
Студиска програма	Вајарство			
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
Академска година/семестар/кредити	четврта	осми	ЕКТС: 4	
Наставник	Проф.д-р Бошко Ангеловски			
Предуслови за запишување на предметот	/			
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните поими од областа на историјата на уметноста преку совладување на знаења од наведената област, преку преглед на развојот, формите и идеите од периодот на светската уметност од 20-тиот и 21-виот век, како и современата уметност на тлото на Македонија				
Содржина на предметната програма: -Концептуална уметност -Уметност на новите медиуми -Дигитална уметност -Современа Македонска уметност Се обработуваат теми од областа на архитектурата, урбанизмот, сликарството, вајарството и применетите уметности.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Janson, H.W.	Opс'a povjest umetnosti	Zagreb: Naprijed	2003
2	Вилкинс, Д. Г Шулц, Б. Линдаф, К. М	Уметност мината, уметност сегашна	Нампрес	2009
3	Петковски, Б.	Современо	Македонска	1981

[Type text]

		македонско сликарство	ревија	
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Enciklopedija likovnih umetnosti 1-4	Zagreb	

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Композиција 4	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити		трета	петти
		ЕКТС: 4	
Наставник		М-р Слободан Милошески	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на композициските елементи во вајарството			
Содржина на предметната програма: Слободна композиција			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

[Type text]

	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1				
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Цртање 8		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	четврта	осми	ЕКТС: 4
Наставник	Проф.д-р Лариса Бондаренко		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на цртачките вештини и совладување на темелните законитости на цртањето.			
Содржина на предметната програма: Курсот Цртање 8 ќе ги инкорпорира сите изучени ликовни елементи во целост. Практичните вежби, исто така, ќе се осврнат на комбинација на до сега работените теми, со акцент на поголеми фигурални композиции во ентериер и екстериер. Покрај изучените техники, ќе се воведе и работата со пастел на хартија.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време			
Распределба на расположивото време			
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,	Часови: 15	

[Type text]

	тимска работа			
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење		Часови: 15+11+25+25	
Часови: 30				
Часови: 30				
Часови: 15+17+30+30				
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	De Reyna Rudy,	Kako nacrtati ono što vidite	Split	2003
2	Sartori Marcelo,	Tehnike i umjeće crtanja	Leo – commerce Rijeka	2004
3	Messagier Jean,	Galerie d art international,	Paris,.	1985

[Type text]

Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Вајање 8		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити	четврта	осми	ЕКТС: 6
Наставник	Доц.м-р Валентина Стевановска		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Примарни вајарски анализи како припрема за моделирање Развивање на способностите за гледање и чувството за различни вредности во моделирањето Усвојување на постапката за различни вредности во моделирањето			
Содржина на предметната програма: Курсот Моделирање 8 ќе ги инкорпорира сите изучени ликовни елементи во целост. Практичните вежби, исто така, ќе се осврнат на комбинација на до сега работените теми, со акцент на поголеми фигурални композиции. Покрај изучените техники, ќе се воведе и работата со различни вајарски техники.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	152		
Распределба на расположивото време	30+30+15+17+30+30		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+17+30+30	
Начин на оценување			
Тестови			60 Бодови
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови
Активност и учество			(5+5) 10 бодови
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

[Type text]

	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Robert John Goldwater	What is Modern Sculpture?	Museum of Modern Ar	1969
2	Rosalind E. Krauss	Passages in Modern Sculpture		1981
3	Damjanov Jadranka	Vizualni jezik i likovna umjetnost	Školska knjiga Zagreb	1991
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Композиција 2		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити		втора	трет	ЕКТС: 4
Наставник		М-р. Слободан Милошески		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на темелните знања за композиција				
Содржина на предметната програма: Простор- квалитативно доживување на просторот. Природа на визуелниот простор. Визуелна перцепција. Композициски елементи				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава		Часови: 30
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		Часови: 15
Начин на оценување				
Тестови			60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови	
Активност и учество			(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

[Type text]

	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Louis Slobodkin	Sculpture: Principles and Practice	New York Dover Publ	1973.
2	Cole,	Perspective for Artists	Dover	1976.
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Акт 1		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар		трета	петти	ЕКТС: 4
Наставник		Д-р Валентина Поцеска		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Курсот Акт 1 има за цел да ги запознае студентите со основата на поставување на човечка фигура, градење на фигурална композиција и примена на основните ликовни елементи во студии и вежби со конкретна проблематика.				
Содржина на предметната програма: Во текот на курсот, студентите на предавањата ќе се запознаат со основите на цртањето ак преку анализи на студии и преку дела од светската и македонската ликовна уметност. За време на вежбите, студентите ќе имаат можност практично да се запознаат и да ги применат горенаведените сознанија во своите цртежи, преку изработување на студии и скици по жив модел, скелет и гипсени модели. Курсот Акт 1 во својот практичен дел ќе се фокусира на цртачките техники како основно изразно средство во ликовната уметност, на визирањето како метод за конструирање на пропорционално издржани композиции, и на пропорциите и соодносите карактеристични за човечката фигура и анатомија.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Gaberc Rudolf,	Plasična anatomija	Univerzitet	1979.

[Type text]

		čovjeka,	umetnosti, Beograd,	
2	Barcsay J	Anatomija za umjetnike,	Forum, Novi Sad,	1989.
3	Kučanski B.	Plastična anatomija	Akademija nauka i umjetnosti, Sarajevo	1992.
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Davinci Leonardo	Traktat o slikarstvu	Beograd	1964.
2	Lucie- Smith, Edward,	Umjetnost danas	Zagreb	1978.
3	Pejić Matko	Pristup likovnom djelu	Školska knjiga, Zagreb	1968.
4	Civardi, Giovanni	Drawing Human Anatomy	Studio Vista	1995.
5	Richer, Paul	Anatomie artistique - Planches-	Hachette Livre- Bnf	2012.
6	Hogarth, Burne	Dynamic Figure Drawing	Watson-Guptill	1996.
7	Група автори	Encyclopaedia Anatomica	Taschen	2004

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Акт 2		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар		трета	шести	ЕКТС: 4
Наставник		д-р Валентина Поцеска		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Курсот Акт 2 има за цел да ги продлабочи знаењата за анатомијата на човековата фигура и за актот како ликовна тема и проблематика.				
Содржина на предметната програма: Од теоретски аспект, курсот Акт 2 ќе се задржи на подлабоко проучување на анатомијата и мускулатурата, со разгледување на примери од историјата на уметноста, особен акцент на светло-сенката и техниките на нејзиното прикажување. Во својот практичен дел, курсот ќе се задржи на особеностите и карактеристичните промени во анатомијата во зависност од позата и активноста на телото, на пластичноста на мускулатурата, тродимензионалноста, како и на специфичноста на композирање на покомплицирани фигурални композиции. Техниките јаглен и креда се избрани како најсоодветни средства за прикажување на површините, пластичноста и светло-сенката, кои што се во фокусот на овој курс, а запознавањето со техниката пастел на крајот од курсот е вовед во колористичкиот третман на човечката фигура.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

1	Gaberc Rudolf,	Plasična anatomija čovjeka,	Univerzitet umetnosti, Beograd,	1979.
2	Barcsay J	Anatomija za umjetnike,	Forum, Novi Sad,	1989.
3	Kučanski B.	Plastična anatomija	Akademija nauka i umjetnosti, Sarajevo	1992.
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Davinci Leonardo	Traktat o slikarstvu	Beograd	1964.
2	Lucie- Smith, Edward,	Umjetnost danas	Zagreb	1978.
3	Pejić Matko	Pristup likovnom djelu	Školska knjiga, Zagreb	1968.
4	Civardi, Giovanni	Drawing Human Anatomy	Studio Vista	1995.
5	Richer, Paul	Anatomie artistique - Planches-	Hachette Livre-Bnf	2012.
6	Hogarth, Burne	Dynamic Figure Drawing	Watson-Guptill	1996.
7	Група автори	Encyclopaedia Anatomica	Taschen	2004

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Естетика 1		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар	втора	трет	ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Трајче Стојанов		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетентности: - Студентите стекнуваат основни знаења од естетичките учења и концепти низ историјата; - Изградба на критериуми за перцепција на уметничките објекти ; - Усвојување на елементарните естетички категории, како еден битен услов за јасно дистингирање на убавото од кичот, уметничкото и неуметничкото; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценување, (само)евалвација во оценувањето на уметничките продукти; - Запознавање со аспектите на уметничкиот феномен: делото, творецот и рецепиентот; - Иницијативност/амбициозност, вреднување на постојаното лично унапредување и стручното оспособување - Познавање и разбирање на развојните законитости, разлики и потреби на поединците; - Можност за воспоставување и одржување на партнерски односи со други корисници, односно групи (родители, локална заедница, советодавни служби, стопанство итн.); - Разбирање на релациите меѓу воспитно- образовната институција и социјалното опкружување – системско гледање и работа; - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групата, нивните јаки и слаби области, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, социјални, културни), со соодветни постапки и инструменти; - Интериоризација на вредности;			
Содржина на предметната програма: Естетика и философија; Предмет на естетиката; Слоеве на уметничкото: метафизичкото во уметноста; Естетика и уметност: содржина и форма; естетско уживање Естетичка аксиологија: критериуми за вреднување на уметничкото Естетички категории: убаво, грдо, возвишено, комично, трагично; Уметничко создавање: гениј и талент; Уметничка вистина: познание, мимесис, поесис; Уметност, морал религија; Систем на уметности: книжевност, музика, филм, слика, скулптура			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		

[Type text]

Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Петровиќ, С	Естетика	Народна књига, Алфа, Београд	2006
2	Мухиќ, Ф.	Смислата и доблеста	Битола	1996
3	Темков, К. Сидовски, С.	Филозофија	Просветно дело, АД Скопје	2007
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Јосифовски, Ј.	Филозофија	Просветно дело, АД Скопје	2002

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Естетика 2		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар	втора	четврти	ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Трајче Стојанов		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетентности: - Студентите стекнуваат основни знаења од естетичките учења и концепти низ историјата; - Изградба на критериуми за перцепција на уметничките објекти ; - Усвојување на елементарните естетички категории, како еден битен услов за јасно дистингирање на убавото од кичот, уметничкото и неуметничкото; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценување, (само)евалвација во оценувањето на уметничките продукти; - Запознавање со аспектите на уметничкиот феномен: делото, творецот и рецепиентот; - Иницијативност/амбициозност, вреднување на постојаното лично унапредување и стручното оспособување - Познавање и разбирање на развојните законитости, разлики и потреби на поединците; - Можност за воспоставување и одржување на партнерски односи со други корисници, односно групи (родители, локална заедница, советодавни служби, стопанство итн.); - Разбирање на релациите меѓу воспитно- образовната институција и социјалното опкружување – системско гледање и работа; - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групата, нивните јаки и слаби области, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, социјални, културни), со соодветни постапки и инструменти; - Интериоризација на вредности;			
Содржина на предметната програма: Почетоците на европската уметност: Антика, Платон, Аристотел Средновековна естетика: Псеудо-Логин, Августин, Аквински Ренесанса XVII и XVIII век: сензуалистичка естетика, француска естетика Имануел Кант Шилер Хегел Бенедето Кроче Семантичка и симболичка естетика Психоанализа и уметност Феноменолошка и онтолошка естетика Постмодерна естетика			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи,	Часови: 15+11+25+25	

[Type text]

		Домашно учење		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Петровиќ, С	Естетика	Народна књига, Алфа, Београд	2006
2	Мухиќ, Ф.	Смислата и доблеста	Битола	1996
3	Темков, К. Сидовски, С.	Филозофија	Просветно дело, АД Скопје	2007
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Јосифовски, Ј.	Филозофија	Просветно дело, АД Скопје	2002

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Класични вајарски технологии 1

[Type text]

Код	ЕКТС: 6			
Студиска програма	Вајарство			
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
Академска година/семестар				4
Наставник	м-р Слободан Милошески			
Предуслови за запишување на предметот	/			
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање и совладување на вајарските технологии				
Содржина на предметната програма: Предметот класични вајарски технологии 1 ќе се фокусира на проблематика на вајарските технологии Ателиерските вежби ќе го обработуваат класичните вајарски технологии во реализација на ликовни дела				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време	121			
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25			
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови				60 Бодови
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)				30 Бодови
Активност и учество				(5+5) 10 бодови
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Louis Slobodkin	Sculpture:principles and practise	New York Dover Publ	1973
	Jack C Rich	The materials and methods of	New York : Dover	1988

[Type text]

		sculpture		
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Класични вајарски технологии 2		
Код		ЕКТС: 6		
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити				ЕКТС: 4
Наставник		м-р Слободан Милошески		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање и совладување на вајарските технологии				
Содржина на предметната програма: Предметот класични вајарски технологии 2 ќе се фокусира на проблематика на вајарските технологии Ателиерските вежби ќе го обработуваат класичните вајарски технологии во реализација на ликовни дела				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Louis Slobodkin	Sculpture:principles and practise	New York Dover Publ	1973

[Type text]

	Jack C Rich	The materials and methods of sculpture	New York : Dover	1988
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Вајарска анатомија 1		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Никола Смилков		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со пропорциите на човечкото тело, остеологијата и миологијата.			
Содржина на предметната програма: Изучување на пропорциите на човечката фигура, со засебни анализи на пропорции на глава, раце, нозе, торзо. Вајарски анализи според гипсен и жив модел. Изучување на пропорциите и спецификите на човечкиот скелет и коските. Вајарски анализи според скелет и копии од анатомски книги. Изучување на особеностите на човечката мускулатура преку вајарски анализи според жив модел и копии од анатомски книги.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	

[Type text]

Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Civardi, Giovanni	Drawing Human Anatomy	Studio Vista	1995.
2	Richer, Paul	Anatomie artistique - Planches-	Hachette Livre-Bnf	2012.
3	Hogarth, Burne	Dynamic Figure Drawing	Watson-Guptill	1996.
Група автори				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1		Encyclopaedia Anatomica	Taschen	2004

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Вајарска анатомија 2		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Никола Смилков		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со пропорциите на човечкото тело, остеологијата и миологијата.			
Содржина на предметната програма: Изучување на пропорциите на човечката фигура, со засебни анализи на пропорции на глава, раце, нозе, торзо. Вајарски анализи според гипсен и жив модел. Изучување на пропорциите и спецификите на човечкиот скелет и коските. Вајарски анализи според скелет и копии од анатомски книги. Изучување на особеностите на човечката мускулатура преку вајарски анализи според жив модел и копии од анатомски книги.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови			60 Бодови
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови
Активност и учество			(5+5) 10 бодови

[Type text]

Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Civardi, Giovanni	Drawing Human Anatomy	Studio Vista	1995.
2	Richer, Paul	Anatomie artistique - Planches-	Hachette Livre-Bnf	2012.
3	Hogarth, Burne	Dynamic Figure Drawing	Watson-Guptill	1996.
Група автори				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1		Encyclopaedia Anatomica	Taschen	2004

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Вајарска анатомија 3		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Никола Смилков		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со пропорциите на човечкото тело, остеологијата и миологијата.			
Содржина на предметната програма: Изучување на пропорциите на човечката фигура, со засебни анализи на пропорции на глава, раце, нозе, торзо. Вајарски анализи според гипсен и жив модел. Изучување на пропорциите и спецификите на човечкиот скелет и коските. Вајарски анализи според скелет и копии од анатомски книги. Изучување на особеностите на човечката мускулатура преку вајарски анализи според жив модел и копии од анатомски книги.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		

[Type text]

Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Civardi, Giovanni	Drawing Human Anatomy	Studio Vista	1995.
2	Richer, Paul	Anatomie artistique - Planches-	Hachette Livre-Bnf	2012.
3	Hogarth, Burne	Dynamic Figure Drawing	Watson-Guptill	1996.
Група автори				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1		Encyclopaedia Anatomica	Taschen	2004

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Класични вајарски технологии 3		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити				ЕКТС: 4
Наставник		.м-р Слободан милошески		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање и совладување на вајарските технологии				
Содржина на предметната програма: Предметот класични вајарски технологии 3 ќе се фокусира на проблематика на вајарските технологии Ателиерските вежби ќе го обработуваат класичните вајарски технологии во реализација на ликовни дела				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Louis Slobodkin	Sculpture:principles	New York Dover Publ	1973

[Type text]

		and practise		
	Jack C Rich	The materials and methods of sculpture	New York : Dover	1988
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Класични вајарски технологии 4		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар/кредити				ЕКТС: 4
Наставник		.м-р Слободан Милошески		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Развивање и совладување на вајарските технологии				
Содржина на предметната програма: Предметот класични вајарски технологии 4 ќе се фокусира на проблематика на вајарските технологии Ателиерските вежби ќе го обработуваат класичните вајарски технологии во реализација на ликовни дела				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Louis Slobodkin	Sculpture:principles and practise	New York Dover Publ	1973

[Type text]

	Jack C Rich	The materials and methods of sculpture	New York : Dover	1988
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

ФАКУЛТЕТСКИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Фотографија	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник		Доц.д-р Јана Јакимова	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Едуцирање на студентите во подрачјето на фотографијата визуелна импресија. Запознавање на студентите со најновите технолошки достигнувања во фотографијата.Совладување на основните во фотографската техника			
Содржина на предметната програма: Законитости во формирањето на фотографијата (светло и извори на светло) Видови на светло во фотографијата сензитометрија, мерење на светлоста, оптика, леќи, објективи. Дигитална фотографија и компјутерска обработка и нејзиниот пат преку интернет. Фотографска техника во пракса (фотографирање на човечки фигури, портрети, мртва природа, пејзажи, архитектура, ентериер, движење).			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	

[Type text]

Начин на оценување				
Тестови			60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови	
Активност и учество			(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода		9(девет) (B)	
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Karbo, B. M.	Digitalne kamere,	Zagreb	2003
2	Langford, M	Photography	Basic Oxford	2000
3	Hedgесое, J	Sve o fotografiji	Zagreb	1978
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Daly, T	Digitalna fotografija	Rijeka	2003
	Bailey, A., - Holloway, A	Sve o fotografiji u boji	Zagreb	1979
	Hedgесое, J	Foto-priručnik	Zagreb	1978

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Графички дизајн	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Трајче Блажевски	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните знаења и разбирање за проблематиката и самиот процес за дизајн.Развивање на перцепцијата и на креативните способност, совладување на на техниките и методите на истражување, проектирање, анализирање, креирање, презентација и реализација на дела со графички дизајн			
Содржина на предметната програма: Основи на графичкиот дизајн. Теорија, средства, процесот на креирање на идеи, презентација реализација и експлоатација на на производот. Специфичности на графичкиот дизајн			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	

[Type text]

Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода		9(девет) (B)	
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Bauer, Krešimir,	Drugi dizajn: knjiga o složenim problemima dizajna,	Zagreb,	1997.
2	Papanek, Viktor,	Dizajn za stvarni svijet,	Marko Marulić, Split,	1994
3	Biennale Venedig	Interantional Architekturausstellung , Nextliiegend, at hand, immediato,	(katalog)	2002., 2002.
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Meštrović, M.,	Teorija dizajna i problemi okoline,	Zagreb,	1980.
	Papanek, Vikor,	Dizajn i stvarni svijet,	Zagreb,	1973.
	Meisterzeichnunge n	Schuler Verlagsgesellschaft,	Munche n	1973.

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Историја на религии		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Доц. д-р Даниела Коцева		
Предуслови за запишување на предметот	/		
<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите да се стекнат со знаења за верувањата и вредностите на универзалните религии;</p> <p>-Да се запознаат со вреднувањето на статусот и функциите на религиите во човечките општества;</p> <p>-Да се стекнат со знаења за историскиот развој на религијата-основните карактеристики на монотеистичките и политеистичките религиски системи во светот;</p> <p>-Студентите да ги осознаат елементите на етика во разните религиски системи и нивните социјални учења;</p> <p>-Студентите да се запознаат со помалите верски заедници и нивното дејствување во современиот свет.</p>			
<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>-Теоретски определби на религијата;</p> <p>-Историски развој на религијата и историската разновидност;</p> <p>-Митот, ритуалот и магијата како карактеристики на религиските системи;</p> <p>-Суштина елементи и историски форми на религијата;</p> <p>-Функции на религијата;</p> <p>-Универзалните религии, елементи и основни карактеристики;</p> <p>-Елементите на етика во религиските системи;</p> <p>-Погледите кон човековата природа, процесите на секуларизација;</p> <p>- Историски развој и карактеристики на верските заедници</p> <p>-Верските заедници и нивното дејствување;</p> <p>-Местото, улогата и значењето на религијата во современиот свет.</p>			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			

[Type text]

Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава		Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење		Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови			60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови	
Активност и учество			(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода		9(девет) (B)	
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Мирча Елијаде	<i>Историја на верувањата и на религиските</i>	Табернакул	2005

[Type text]

		<i>идеи, I, II, III</i>		
2	Павиќевиќ, В.,	<i>Социологија религије</i>	БИГЗ	1988
3	Василјев, С.Л.,	<i>Историја религије истока</i>	Ново дело	1987
4.	Ташева, М.,	<i>Малите верски заедници</i>	Филозофски факултет	2003
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Грозданоски, Р.,	<i>Православна христијанска веронаука,</i>	Скопје:Тримакс	2008
2.	Рамадани, Н.,	<i>Исламска веронаука</i>	Педагошки факултет	2008
3.	Тимовски, В.,	<i>Религијата и образованието</i>	Педагошки факултет	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Сликање	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Лариса Бондаренко	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите на сликањето Запознавање на различни претставувања Развивање на индивидуални сликарски способности			
Содржина на предметната програма: Запознавање со основите на сликарството.Сликање мртва природа. Сликање портрет. Сликање пејзаж и сликање на слободни теми			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	

[Type text]

Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Rebecca McClanahan	Word painting : a guide to writing more descriptively	Cincinnati, Ohio Writer's Digest Books.	1999
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
--------------------	--

[Type text]

Наслов на наставниот предмет	Сликарски технологии		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Проф.д-р Лариса Бондаренко		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со сликарската технологија Запознавање на различни претставувања и користење на сликарски технологии Развивање на индивидуални сликарски способности			
Содржина на предметната програма: Запознавање со основите на сликарството и современите сликарски техники. Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

[Type text]

	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Arie Wallert ; Erma Hermens ; Marja Peek	Historical painting techniques, materials, and studio practice	Getty Conservation Institute	1995
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Графика
Код	

[Type text]

Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник		Проф. Фехим Хусовиќ	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Овозможување на студентите потполна слобода во истражувањето на процесот на реализирање на графиката			
Содржина на предметната програма: • анализа и планирање на процесот; користење на стекнатото искуство при изработка на графиката • Користење на стекнатите искуства стекнати при работа со други медиуми • запознавање со современото графичко творештво			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

[Type text]

	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Paro, F	Grafički pojmovnik	Zagreb	2002
2	Košćević, Ž	Nedovršene teme prošlog stoljeća	Zagreb	2002
3	Stangos, N	Concepts of Modern Art	London	1997
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Графички технологии	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник		Проф. Фехим Хусковиќ	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на графичките техники			
Содржина на предметната програма: Запознавање со основите на графиката Графички техники			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување		до 50 бода	5 (пет) (F)

[Type text]

(оценка)				
	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода		9(девет) (B)	
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	По избор на предметниот наставник			
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Керамика		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Проф.д-р Никола Смилков		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со керамиката и техниките. Запознавање на различни претставувања и користење на керамичките техники. Развивање на индивидуалниот ликовен израз			
Содржина на предметната програма: Запознавање со основите на керамиката. Запознавање со техниките			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		

[Type text]

Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Anderson Turner	Ceramic sculpture : inspiring techniques	Westerville, Ohio : American Ceramic Society	2009
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3

Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии

[Type text]

1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент во културата		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Вајарство		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитетски студии		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година / семестар	2012 2013	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Даниела Коцева		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Студентите да се стекнат со знаења за основните белези за човековата природа и човечката личност во западната и не западната традиција и во Македонија, за практичното поведение на луѓето во различни социо-културни контексти; -Да се стекнат со знаења за културата на 20-от век, со посебен акцент на оние кои се јавуваат во неговата втора половина; - Да се стекнат со знаења за културата и економските услови за развој на општеството, економската ефективност на културата и културата во услови на комерцијализација -Да се стекнат со знаења за современата улога на менаџментот, менаџментот како уметност, неговите нивоа, принципи и функции во насока на културните вредности; -Студентите да ја осознаат потребата од современ менаџмент во културата, општествената одговорност и етиката на менаџерот, менаџерот и културата - Студентите да се запознаат со различните приоди во објаснувањето на поимите култура и цивилизација; -Студентите да стекнат знаење за културните вредности на сопствената култура, но и на културите на глобално ниво. 			
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим култура и различните пристапи во нејзиното проучување; -Културата и уметноста; -Преглед на дефинициите за културата; -Култура и цивилизација – дистинкција на поимите; -Традиција и прогрес во културата; -Анализа на културата; -Културна и општествена авангарда; -Вредности, норми и обичаи; -Универзални вредности во културата и културни разлики; -Масовна култура, Субкултура (Поткултура) и контракултура (противкултура); -Модерна и постмодерна култура -Дефинирање на менаџментот, менаџмент во културата, развој и препреки во задоволувањето на културните потреби; -Современата улога на менаџментот; Културен развој и проблеми во планирањето на културниот развој; -Менаџментот како уметност; Градска културна политика и градски маркетинг-градот како бренд 			

	<ul style="list-style-type: none"> -Функции, нивоа и принципи на менаџментот; -Системски, ситуационен и стратeгиски менаџмент; -Утврдување цена во културната сфера -Понуда и побарувачка во културната сфера -Остварување приходи, инвестиционен менаџмент; -Културата, примањата, стандардот и нивото на културното живеење; -Културата и економските услови за развој на општеството; -Економски развој на општеството и механизми за унапредување на културните вредности; -Економската ефективност на културата; Финансиски менаџмент во културата; Финансирање на културата, профитни и непрофитни дејности, културната индустрија-креативна индустрија; модели на спонзорство; Маркетинг во културата; -Претставување и убедување – вештини на добар менаџер во културата. -Културата во услови на комерцијализација. 			
12	Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
13	Вкупен расположлив фонд на време 121			
14	Распределба на расположливото време			
15	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	2
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	1
16	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	1
		16.2	Самостојни задачи	
		16.3	Домашно учење	
17	Начин на оценување			
	17.1	Тестови	40+30	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3	Активност и учество	20 бодови (+ 40 два колоквиуми)	
18	Критериум за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60		6 (шест) (E)
		од 61 до 70		7 (седум) (D)
		од 71 до 80		8 (осум) (C)
		Од 81 до 90		9 (девет) (B)
		Од 91 до 100		10 (десет) (A)

[Type text]

19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За редовни студенти: освоени 42 поени од предиспитни активности, редовно посетување на наставата				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milena Dragičević Šešić, Branimir Stojković	KULTURA – Menadžment, animacija, marketing (VI izdanje)	Clio	2011
		2.	Е.А.Шулц, Р.Х.Левенда	Културна антропологија	Просветно дело	2009
		3.	Л.И. Михаилова	Социологија културџ	Дашков и К	2005
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Социологија на уметноста

[Type text]

Код		
Студиска програма	Вајарство	
Организатор на студиската програма		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв	
Академска година/семестар		ЕКТС: 4
Наставник	Доц. д-р Даниела Коцева	
Предуслови за запишување на предметот	/	
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења за односите меѓу уметноста и општеството, меѓу историските и социјалните состојби на уметничките дела и идеологиите, испитани преку избор на типични ремек дела на сите историски периоди.		
Содржина на предметната програма: Определба на уметноста; кус преглед на социјалната историја на уметноста; уметноста во контекст на социокултурниот систем; уметноста во современото општество; уметноста во функција на социоекономскиот развој; народна, популарна и елитна уметност; положба на уметникот во современото општество; медиумите и уметноста, новата публика и нејзините потреби; уметноста во македонското општество.		
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа		
Вкупен расположив фонд на време	121	
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25
Начин на оценување		
Тестови	60 бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 бодови	
Активност и учество	(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)

[Type text]

	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Hauser, Arnold	<i>Sociologija umetnosti 1 i 2</i>	Zagreb: S'kolska knjiga	1986
2	Белтинг, Ханс	<i>Крајот на историјата на уметноста</i>	Скопје: Култура	1997
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Argan, Giulio Carlo	<i>Studije o modernoj umetnosti</i>	Beograd: Nolit	1982

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Културна историја на Македонија		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар			ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Џемил Бектович		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за културно-историскиот развој на просторот на Македонија - од антиката, преку ранохристијанскиот, средновековниот, поствизантискиот и просветителскиот период до современоста.			
Содржина на предметната програма: Древномакедонскиот и византискиот цивилизациски систем, Византија и нејзиниот културен идентитет; Византија и Македонија; Охридскиот духовен и книжевен центар; Просветителството во Македонија; преглед на современата македонска култура.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови			60 бодови
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 бодови
Активност и учество			(5+5) 10 бодови
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

[Type text]

	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Зборници на МАНУ	<i>Историја на македонската култура</i>	Скопје: МАНУ	
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет	Сидно сликарство	
Код	ЕКТС: 3	
Студиска програма	Вајарство	
Организатор на студиската програма		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв	
Академска година/семестар		ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Лариса Бондаренко	
Предуслови за запишување на предметот	/	
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување со знаења и вештини поврзани со традиционалните техники на сидното сликарство; оспособување за практична примена на вештините за уметничко изразување и истражување.		
Содржина на предметната програма: Материјали користени за традиционалното сликање на сидни слики; историја на сидното сликарство; византиска техника; изучување на основните вештини на сликање; припрема на подлога (изработка на портабл подлога, изработка на рам, припрема и поставување на малтер); избор на пигменти и изработка на бои; изработка на цртеж; трансфер на цртеж; сликање на влажна подлога; изработка на цртежи и копии.		
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа		
Вкупен расположив фонд на време	121	
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25
Начин на оценување		
Тестови	60 бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 бодови	
Активност и учество	(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување	до 50 бода	5 (пет) (F)

[Type text]

(оценка)				
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9(девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Harris, Nathaniel	<i>Wall Paintings</i>	New York: The Rosen Publishing Group Inc	2009
2	Jackson, f.H.	<i>Mural Paintings</i>	Biblio Bazaar	2009
3	http://home.hu.inter.net			
4	http://www.metmuseum.org/toah/hd/ropt/hd.htm			
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Tradigo, Alfredo	<i>Icons and Saints of the Eastern Ortodox Church</i>	Los Angeles: The Paul Getty Museum	2004
2	Ouspensky L., V. Lossky	<i>The Meaning of Icons</i>	Crestwood, New York: St. Vladimir's Seminary Press	1989

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Визуелна култура
Код	

[Type text]

Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар				ЕКТС: 4
Наставник		Д-р Анита Стрезова		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со теоретскиот, симболички, знаковен и значенски аспект на визуелниот јазик				
Содржина на предметната програма: Теориско разгледување на поимите на визуелното и нивните семиотички и херменевтички значења. Преглед и визуелни анализи на иконографијата на ликовните уметности, филмот, фотографијата, театарот, телевизијата и новите медиуми. Изучување на односот помеѓу визуелната култура и секојдневието.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Mirzoeff, N.	An Introduction to Visual Culture	Routledge	2009
2	Mirzoeff, N. Ed.	The Visual Culture Reader	Routledge	2012
3	Howells, R. Negreiros, J.	Visual Culture	Polity Press	2011

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Портфолио		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар				ЕКТС: 4
Наставник		Д-р Анита Стрезова		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Едукација и подготовка во изработување сеопфатно портфолио со репрезентативен материјал кое ќе ја претстави нивната работа и ќе допринесе за подобрување на вештините за нивно претставување во институциите и на специфичниот пазар за визуелни уметности.				
Содржина на предметната програма: Значење на портфолиото Структура на портфолиото Кому му е наменето портфолиото Видови на портфолија Различни медиуми на авторско изразување и нивното документирање во портфолио				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9(девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	http://www.cca.edu/sites/default/files/pdf/undergrad-portfolio.pdf			

[Type text]

2	http://faso.com/fineartviews/12965/10-key-elements-for-a-professional-art-portfolio			
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Конзервација

[Type text]

Код				
Студиска програма	Вајарство			
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
Академска година/семестар			ЕКТС: 4	
Наставник	Доц.д-р Трајче Нацев			
Предуслови за запишување на предметот	/			
Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења и вештини од областа на конзервацијата и реставрацијата.				
Содржина на предметната програма: Запознавање со историскиот, културниот и етичкиот елемент на конзервацијата на културното наследство. Интеграција на знаењето на историјата во современата конзервација и нејзина практична примена. Запознавање со основите во конзервација на слики на платно, фрески, мозаик, керамика.				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време	121			
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25			
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови				60 Бодови
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)				30 Бодови
Активност и учество				(5+5) 10 бодови
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Munoz Vinas,S.	Contemporary theory of conservation	Oxford	2005
2	Conti,A.	History of the Restoration and Conservation of Works of Art	Oxford	2007
3	Nicolaus,K.	The Restoration of Paintings	London	1999
Дополнителна литература				

[Type text]

Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Caple, C.	Conservation Skills: Judgement, Method, and Decision Making	London	2000

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет		Теорија на ликовни уметности		
Код				
Студиска програма		Вајарство		
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар				ЕКТС: 4
Наставник		.д-р Валентина Поцеска		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Едуцирање и разбирање на поимите од областа на ликовнатите уметности.				
Содржина на предметната програма: Изразни средства на ликовното дело (наративни, ликовни, материјални, технички) Области на теоријата на ликовни уметности (елементи, морфологија, композиција, семиотика) Ликовни области Основни ликовни елементи (точка, линија, контраст, боја, облик, плоштина, простор) Ликовни карактеристики (текстура, густина, правец, големина, средиште, положба) Видови композиција и композициски принципи (пропорција, рамнотежа, ритам, контраст, хармонија) Ликовната уметност како начин на комуникација, семиологија (знак, означувач, икона, индекс, симбол)				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности		Предавања-теоретска настава		Часови: 30
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		Часови: 15
Други форми на активности		Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење		Часови: 15+11+25+25
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9(девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета на крајот од семестарот.		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Jakubin, M.	Osnove likovnoga jezika i likovne tehnike	Zagreb	1989

[Type text]

2	Jakubin, M.	Likovni jezik i likovne tehnike: temeljni pojmovi	Zagreb	1999
3	Eco, U.	A Theory of Semiotics	Indiana University Press	1978
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Копирање на класични дела од класичното вајарство 1	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник		Проф. д-р Никола Смилков	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на ликовните изрази на познати светски ликовни уметници			
Содржина на предметната програма: Во предметот Копирање на класични дела од класичното вајарство ќе се изучува ликовниот израз на познати светски ликовни уметници и иработуваат копии на познати ликовни дела			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Вкупен расположив фонд на време		152	
Распределба на расположивото време		30+30+15+17+30+30	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	

[Type text]

	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 30		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+17+30+30		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Harold North Fowler	A History of Sculpture	Kessinger Publishing, Mar 1	2005
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
Наслов на наставниот предмет	Копирање на класични дела од класичното вајарство 2		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Проф. д-р Никола Смилков		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на ликовните изрази на познати светски ликовни уметници			
Содржина на предметната програма: Во предметот Копирање на класични дела од класичното вајарство ќе се изучува ликовниот израз на познати светски ликовни уметници и иработуваат копии на познати ликовни дела			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови			60 Бодови
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови

[Type text]

Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Harold North Fowler	A History of Sculpture	Kessinger Publishing, Mar 1	2005
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
Наслов на наставниот предмет		Копирање на класични дела од класичното вајарство 3	
Код			
Студиска програма		Вајарство	
Организатор на студиската програма		Универзитетски студии	
Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв	
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник		Проф. д-р Никола Смилков	
Предуслови за запишување на предметот		/	
Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на ликовните изрази на познати светски ликовни уметници			
Содржина на предметната програма: Во предметот Копирање на класични дела од класичното вајарство ќе се изучува ликовниот израз на познати светски ликовни уметници и иработуваат копии на познати ликовни дела			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време		121	
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25	
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови		60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови	
Активност и учество		(5+5) 10 бодови	

[Type text]

Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Harold North Fowler	A History of Sculpture	Kessinger Publishing, Mar 1	2005
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
--------------------	--

[Type text]

Наслов на наставниот предмет	3D изразување		
Код			
Студиска програма	Вајарство		
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии		
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
Академска година/семестар/кредити			ЕКТС: 4
Наставник	Доц. М-р Јана Јакимовска		
Предуслови за запишување на предметот	/		
Цели на предметната програма (компетенции): Едуцирање на студентите во подрачјето на дигиталното сликарство. Запознавање на студентите со основните програми и алатки за дигитално сликање.			
Содржина на предметната програма: Запознавање со програмите Adobe Photoshop и Adobe Illustrator, изучување на основите на нивно користење за создавање на визуелно дело, со посебен акцент на дигиталните четки, палети и работење во леери.			
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа			
Вкупен расположив фонд на време	121		
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30	
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15	
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25	
Начин на оценување			
Тестови	60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)	30 Бодови		
Активност и учество	(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	

[Type text]

	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Masters Collection	Digital Painting Techniques: Practical Techniques of Digital Art Masters	Elsevier Ltd.	2009
2	Adobe Creative Team	Adobe Photoshop CS6 Classroom in a Book	Adobe Systems Inc	2012
3	Adobe Creative Team	Adobe Illustrator CS6 Classroom in a Book	Adobe Systems Inc	2012
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Теорија на форма 1
Код	
Студиска програма	Вајарство
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии
Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв

[Type text]

Академска година/семестар			ЕКТС: 4	
Наставник	Проф.м-р Џемил Бектович			
Предуслови за запишување на предметот	/			
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите на теоријата на форма,				
Содржина на предметната програма: -форма и видови на форми				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време	121			
Распределба на расположивото време	30+15+15+11+25+25			
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови			60 Бодови	
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)			30 Бодови	
Активност и учество			(5+5) 10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Alexander G. Weygers	Sculpture, Form, and Philosophy	Ten Speed Press	2002
2				
3				
Дополнителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
Наслов на наставниот предмет	Теорија на форма 2
Код	
Студиска програма	Класично сликарство
Организатор на студиската програма	Универзитетски студии

[Type text]

Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
Академска година/семестар				ЕКТС: 4
Наставник		Проф.д-р Џемил Бектич		
Предуслови за запишување на предметот		/		
Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите на теоријата на форма,				
Содржина на предметната програма: -форма и видови на форми				
Методи на учење: Предавања, дискусии, проектни задачи, индивидуална работа				
Вкупен расположив фонд на време		121		
Распределба на расположивото време		30+15+15+11+25+25		
Форми на наставните активности	Предавања-теоретска настава	Часови: 30		
	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови: 15		
Други форми на активности	Индивидуални вежби Проектни задачи, Самостојни задачи, Домашно учење	Часови: 15+11+25+25		
Начин на оценување				
Тестови		60 Бодови		
Семинарска работа/ проект (писмена и усна)		30 Бодови		
Активност и учество		(5+5) 10 бодови		
Критериуми за оценување (оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода	9(девет) (B)		
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработка и одбрана на проектна задача од страна на студентот			
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анкета на крајот од семестарот.			
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Alexander G. Weygers	Sculpture, Form, and Philosophy	Ten Speed Press	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	Педагогија			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет)				
6.	Академска година/семестар	Еден семестар		Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Јованова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за суштината на педагошката наука, основните карактеристики на воспитанието, научните достигнувања од областа на теоријата на воспитанието, како и знаења за општите законитости на наставниот процес, да ја планираат, анализираат и вреднуваат наставната работа, критички да размислуваат за проблемите од областа на воспитанието и обазованието и практично да ги имплементираат стекнатите знаења и вештини.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни определби на педагогијата како наука; Научно определување на педагогијата; Педагогијата и другите науки, Основни педагошки поими, Воспитанието-последица и потреба на општествениот развој, Основни карактеристики на воспитанието, Фактори во развитокот на личноста, Воспитаник воспитувач, Цел на воспитанието; Основни подрачја на педагошкоделување во развојот на личноста, Воспитен систем, Дидактиката како научна дисциплина, Основни дидактички поими, Поим за настава и видови на настава, таксономија на наставните цели, наставен план и програм, Структурира на наставниот процес, Етапи на наставниот процес, Облици и методи на наставната работа, Организација на наставниот час, Дидактички принципи, Наставни медиуми, Планирање и подготовка на настава, Вреднување на дидактичката ефикасност на наставата. Педагошко водење на одделението; Теоретските основи на примената на ИЦТ во воспитниот процес; Работа во мултикултурна средина				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, дебати, работилници, самостојна работа, истражувачки активности, групна работа, индивидуална работа, изработка на практични трудови, симулирање на ситуации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				
14.	Распределба на расположивото време	(2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	2 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	1 часови	
		16.2	Самостојни задачи		
		16.3	Домашно учење		
17.	Начин на оценување				

[Type text]

	17.1	Тестови Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови			70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови	
	17.3	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Редовна посета на настава		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Баракоска, А., Стојановска, В.,	Педагогија	Филозофски факултет, Скопје	2013
		2.	Розалина Попова Коскарова	Општа педагогија	УКИМ	2011
		3.	Атанасоска, Т. Ѓорѓева, Е.	Општа педагогија	Педагошки факултет Битола	2006
			Адамческа, С.	Активна настава	Легис, Скопје	1996
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vilotijevic, M.	Didaktika 1, 2, 3	Uciteljski fakultet, Beograd	2000
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Психологија		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Вајарство		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Ликовна академија		
5.	Степен (прв, втор, трет)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Еден семестар	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Стеван Алексоки		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со теоретски и практични познавања за психичките законитости и факторите за моторен, когнитивен, социјален, емоционален, морален, личносен развој и нивна употреба при планирањето педагошка работа со деца и адолесценти. Познавање и разбирање на современите психолошки знаења и можностите за нивно имплементирање во воспитно-образовниот процес со цел подигнување на квалитетот на воспитно –образовниот процес на повисоко ниво. Познавање и разбирање на профил на компетентен наставник. Организирање на активно и самостојно учење и подготовка на учениците за ефикасно учење. Познавање и разбирање на психолошките законитости во процесот на учење. Педагошко водење на класот и/или групата. Подготовка за проверка и оценување на знаењето и достигнувањата на учениците, како и формирање на feedback информации за училишната работа. Автономност, (само)критичност, (само)проценување, (само)евалвација и придонесување за квалитет. Способност за комуникација, соработка/тимска работа. Организациски и лидерски вештини. Користење на психолошко-педагошките знаења за работа со деца и адолесценти со посебни потреби. Познавање на апликативните можности на позитивната психологија во училиштата и вештини за креирање на позитивна социјално-емоционална клима во одделението и училиштето.			
11.	<p>Содржина на предметната програма: <u>Воведен дел</u> (Предмет и развој на психологијата). Задачи, методи и техники на истражување на психологијата. Развој на психичкиот живот и фактори од кои зависи психичкиот развој на единката. Поим и видови на психички процеси. Перцепција на физички објекти и настани;Перцепција на други лица; Социјална перцепција во училиштето. Мислење и говор. Емоции како психички процес. Мотивација.</p> <p><u>Психологија на учењето.</u> Учење, помнење и заборавање (Поим и видови на учење;Методи на учење и когнитивен стил;. Трансфер на учењето (Теории и примена). Мотивација и учење (Современи психолошки методи и техники и ефикасни стратегии за учење во зависност од возраста). Способности за учење (Теории на способностите; Видови интелигенција).</p> <p><u>Психологија на личноста</u> Поим за личност (Теории на личноста). Профил на способностите и особините на личноста на компетентен наставник и воспитувач.</p> <p><u>Психологија на наставата</u> Обезбедување на квалитет во образованието.Психолошки основи на испитувањето и оценувањето (Училишна докимологија). Тестови на знаење и нивна примена во наставата. Психолошки основи на ефикасна настава.</p> <p><u>Развојна психологија (Психологија на средно детство и адолесценција)</u> Физички, когнитивен, социоемоционален и морален развој на дете и адолесцент. Ментална хигиена во училиштето. Психологија на деца и адолесценти со посебни потреби. Професионален развој , раст и ориентација. Позитивна психологија во училиште.</p> <p><u>Одбрани теми од социјална психологија.</u></p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Сет од креативни интерактивни методи и техники , практични вежби, учење преку изведување</p>			

	акциони проекти (проектни активности) во училиште, примена на современи психолошки методи и техники и ефикасни стратегии на учење, консултации и самостојна работа, групна работа, истражувачки активности, работилници, семинариуми, презентации (примена на ИКТ), посети и опсервации во училишта, самоевалуација на студентите.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				
14.	Распределба на расположивото време		(2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања – теоретска настава	2 часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	1 часови
			16.2	Самостојни задачи	
			16.3	Домашно учење	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови	
				Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
17.3	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 51 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит*		Редовност во наставата и реализација на тековните задолженија		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Керамичиева, Р	Психологија во воспитанието и образованието	Просветно дело, Скопје	2000

[Type text]

	2.	Шкарик , О. Скопје:	Развојна психологија.	Филозофски факултет, Скопје	2004
	3.	Vidovic , V. V., Stetic , V. V., Rijavec, M., Miljkovic, D	Psihologija obrazovanja	Zagreb:Vern	2003
22.2	Дополнителна литература				
	Р. Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на ликовно образование			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Вајарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Ликовна академија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Еден семестар		Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Никола Смилков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Реализирана 45 дневна пракса и реализирани 6 наставни часа			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со теоретските сознанија за законитостите на наставниот процес; да се оспособат за примена на дидактичко-методичката терминологија; да се оспособат за следење на резултатите од најновите научни достигнувања во дидактиката и методиката на наставата по ликовно образование; да се оспособат за подготовка, реализација и евалуација на наставниот процес, наставниот час, да се оспособат за примена на различни извори на знаења; да се оспособат за примена на нови стратегии на учење и настава; да стекнат вештини и патишта за самостојно откривање, презентирање и вреднување;				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет и задачи на методиката; Историски развој на методиката на наставата; Методиката во системот на педагошките дисциплини; Цели и задачи				

[Type text]

	на наставата- Таксономија (Блумова) и операционализација; Наставна програма, наставна содржина - избор и распоред на наставното градиво; Современи наставни системи и иновативни модели на работа вонаставата; Програмирање, планирање на наставниот процес; Полиметодичноста и полиморфноста во наставниот процес Стратегии и техники на работа во современата настава; Часот како организациона форма на наставна работа Позиција и улога на ученикот во наставата, разновидни облици на активност; Наставникот во процесот на наставата (педутолошки карактеристики, подготовка за настава, одделенски раководител..); Наставна комуникација			
12.	Методи на учење: Работилници со користење на интер-активни методи, предавања со примена на ИКТ, употреба на различни аудио-визуелни и дидактички медиуми за активно учење, проектна работа, истражувачки инструменти, есеи, библиографии, извештаи од истражувања; теренска работа, симулации, рефлексии, водено самостојно учење.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време			
14.	Распределба на расположивото време (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности		2 часа	
	15.1	Предавања – теоретска настава	2 часа	
15.	15.2 Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		2 часа	
	16.1 Проектни задачи		1 час	
16.	16.2 Самостојни задачи			
	16.3 Домашно учење			
	17. Начин на оценување			
17.1	Тестови	Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови		
		Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови		
17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
17.3	Активност и учество		15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 51 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит*		Редовност во наставата и реализација на тековните задолженија	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература			

[Type text]

	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Адамческа, С.	Активна настава	Легис	1996
		2.	Dryden, G. i Vos, J	Revolucija u učenju	Educa, Zagreb	2001
		3.	Muminović, H.:	Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi	Sarajevo	2000
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Terhart, E	Metode poučavanja i učenja,	Educa, Zagreb	2001
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Педагошка практика		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Вајарство		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Ликовна академија		
5.	Степен (прв, втор, трет)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Еден семестар	8.	Број на ЕКТС кредити /
8.	Наставник	Проф. Никола Смилков		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување за аплицирање на теоретските сознанија и искусвено доживување на професијата и училишниот живот			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Училиштето како подсистем н алокалната средина, организациска поставеност и внатрешни врски</p> <p>Како да бидеме кооперативни со нашите ментори и како да ги развиеме менторските вештини</p> <p>Планирање, програмирање, организирање, реализација и вреднивање на воспитно-образовната дејност на училиштето</p> <p>Организација и педагошка поставеност на стручните тела во училиштето (планирање и имплементација)</p> <p>Анализа на студентски портфолија</p> <p>Училишна клима и култура</p> <p>Организациона поставеност и педагошка функција на Совет на родители</p> <p>Педагошка клима во класот-дисциплина, вреднување на учениковите постигања и самовреднување</p> <p>Како се подготвуваме за настава и како се реализира</p> <p>Подготовка на годишен, тематски, дневен оперативен план</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Директно поучување, работа во групи, презентации, работилници и дискусии</p>			
13.	Вкупен расположлив фонд на време			
14.	Распределба на расположивото време (0+0+8)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	8 часови
		16.2	Самостојни задачи	
		16.3	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			

[Type text]

	17.1	Тестови		Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови	
				Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 51 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит*		Редовност во наставата и реализација на тековните задолженија		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Томас, Г	Како бити успешан наставник	Мост и креативни центар	1998
	2.		Основи за програмирање на воннаставната воспитно-образовна дејност на училиштето и на работата на стручните соработници	Педагошки завод, МОН	1996
	3.		Педагошка документација и евиденција на менторските училишта		
22.2	Дополнителна литература				
	Р. Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Петковски, К., Трајковска И.	Прирачник за развојно планирање на училиштето		2004
	2.				
	3.				

[Type text]

1.	Наслов на наставниот предмет	Училишна организација			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Вајарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Ликовна академија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Еден семестар			
6.	Академска година/семестар			Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Соња Петровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> Студентите да стекнат основни знаења за: традиционалните, современите модели на педагошка дејност во училиштето, факторите и носителите на воспитно-образовниот процес и организациските карактеристики на училиштето, како и да се оспособат за планирање, организирање, реализирање и вреднување на педагошката работа во училиштето. 				
11.	Содржина на предметната програма: Училиштето како организациски систем. Традиционални и современи модели на организација на училиштето. Училиштен и оделенски менаџмент (поим, суштина функции - планирање, организирање, поттикнување и контролирање). Деветгодишното основно образование во Р Македонија и средно образование во Р Македонија (цели, задачи, принципи и програмски карактеристики), помеѓу автономноста и ограничувањата. Позицијата и улогата на наставникот во училишната организација како лидер и тимски работник. Училишна клима и култура. Училиштето, семејството и општествената заедница. Планирање и програмирање на работата во училиштето. Следење и вреднување на педагошката работа во училиштето. Училишна евиденција и документација.				
12.	Методи на учење и поучување: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, симулација, самостојно учење, практична работа.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				
14.	Распределба на расположивото време (2+1+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава		2 часова
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		2 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		1 часови
		16.2	Самостојни задачи		
		16.3	Домашно учење		

[Type text]

17	Начин на оценување					
	17.1	Тестови Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови		70 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови		
	17.3	Активност и учество		15 бодови		
18	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посета на настава			
20	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петковски, Н. Константин и Алексова, А. Мирјана	Водење на динамично училиште	Биро за развој на образование, Скопје	2004
		2.	Група автори	Индикатори за квалитет на работата на училиштата	Министерство за образование и наука на РМ, Државен просветен инспекторат	2009
	3.	Петровска Соња	Училишна педагогија и училишна организација (одбрани поглавја)	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип	2010	
	22.2	Дополнителна литература				
Р. бр.		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	Поповски Киро	<i>Успешен наставник</i>	Просветен работник, Скопје	1998		

[Type text]

		2.	Vrcelj Sofija	Školska pedagogija	Filozofski fakultet u Rijeci.	2000
		3.	Mile Ilić – Radmila Nikolić – Branko Jovanović	Školska pedagogija	Filozofski fakultet u Banjoj Luci	2008
		4.				

[Type text]

1.	Наслов на наставниот предмет	Училишна докимологија		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Вајарство		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Ликовна академија		
5.	Степен (прв, втор, трет)			
6.	Академска година/семестар	Еден семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Мирасчиева		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со научните сознанија од областа на училишната докимологија и да се оспособат за научна и практична имплементација на стекнатите знаења.			
11.	Содржина на предметната програма: Поимовно толкување на докимологијата. Основни докимолошки поими. Следење, проверување и оценување во наставниот процес. Функции на проверувањето и оценувањето. Начини на изведување на проверувањето (усно, писмено, набљудување). Видови проверување и оценување. Самоевалуацијата на учениците. Субјективни фактори при оценувањето. Ученичко портфолио. Примена на компјутерот во системот на следење, проверување и оценување. Поим и предмет на евалуацијата; Фази во процесот на евалуација; Видови евалуација (формативна-сумативна, интерна-екстерна, квантитативна – квалитативна); Подрачја на самоевалуација; Планирање на евалуациски истражувања; Улога на евалуаторот; Техники и инструменти за евалуација; Анализа и интерпретација на податоците; Пишување извештај; Мета-евалуација. Критериуми и стандарди за евалуација. Синергичен приод во наставата од аспект на целите, содржините, начини и форми на проверување и оценување.			
12.	Методи на учење: Работилници со користење на интер-активни методи, предавања со примена на ИКТ, употреба на различни аудио-визуелни и дидактички медиуми за активно учење, проектна работа, истражувачки инструменти, есеи, библиографии, извештаи од истражувања; теренска работа, симулации, рефлексии, водено самостојно учење.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време			
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	2 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	1 час
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	
		16.2	Самостојни задачи	
		16.3	Домашно учење	
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови		70 бодови

[Type text]

		Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови				
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови	
	17.3	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посета на настава			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Poposki, Kiro	Училишна dokimologija - sledewe, proveruvawe i ocenuvawe na postigawata na u~enicite	KITANO, Skopje	2005
		2.	Ангелоска-Галевска, Наташа	Евалуација	Филозофски факултет- Скопје (скрипта)	2011
		3.	Ангелоска-Галевска, Наташа	Техники на педагошките истражувања	Филозофски факултет- Скопје (скрипта)	2011
		4.	Збирка преведени поглавја	Оценување во наставата	УСАИД и ФИООМ- Скопје	2008
		5.	Gojkov Grozdanka	Dokimologija	Vrsac, Triton	2003
		22.2	Дополнителна литература			
			Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Grgin T,	Školsko ocjenjivanje	Naklada Slap,	2001

[Type text]

				<i>znanja</i>	Jastrebarsko	
		2.	Vilotijevic, Mladen	Didaktika 3	Uciteljski fakultet, Beograd	2001
		3.	Poposki Kiro, Stojanovski Zoran	Testovi na znaewe	Prosvetno delo' Skopje	1995
		4.	http://PAREonline.net	Journal: Practical Assesment, Research & Evaluation		
		5	www.bro.gov.mk	Наставни планови и програми за деветгодишно основно образование	Скопје, МОН/	

1.	Наслов на наставниот предмет	Интеркултурно образование			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Вајарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Ликовна академија			
5.	Степен (прв, втор, трет)				
6.	Академска година/семестар	Еден семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Даниела Коцева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сензибилизирање за работа во интеркултурна и мултикултурна средина; запознавање со основните поими и принципи на интеркултурното мултикултурното образование; стекнување вештини за креирање на курикулум за интеркултурна средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Општествената улога на образование. Интеркултурното образование како глобален феномен; Мултикултурата и интеркултурата и образованието; Образованието како процес на стекнување интеркултурални компетенции; Дизајн на курикулум во интеркултурен контекст; Улогата на семејството и образовните институции; Мултикултурата и социологијата; Мултикултурата и педагогијата; Задачи на мултикултурата во процесот на едукацијата; Мултикултурното општество; Мултикултурализмот како стратегија на современото образование; Согледување на разликите на децата и учениците од поедините нации и етникуми; Мултикултурата и социјализацијата; Интеркултурното образование на децата и на учениците; Насоки за интеркултурното образование; Темелните вредности на интеркултурното образование; Интеркултурното образование втемелено на детските и ученичките искуства; Образование на наставниците за мултикултурализмот и интеркултурализмот; Интеркултурното образование во				

[Type text]

	вонучилишните активности; Улогата на семејството и образовните институции; Културата и образованието.					
12.	Методи на учење: Вербален метод, Демонстративен метод, Метод на практична работа					
13.	Вкупен расположлив фонд на време					
14.	Распределба на расположивото време		(2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања – теоретска настава	2 часа	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	1 час	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		
			16.2	Самостојни задачи		
			16.3	Домашно учење		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови		70 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови		
	17.3	Активност и учество		15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90бода		9 (девет) (B)	
			од 91до 100бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		редовна посета на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ed. By Carl A. Grant and Agostino Portera	Intercultural and Multicultural Education/Enhancing global Interconnectedness	Routledge, Taylor and Francis group, New York	2011
2.	Ed. By Darla K. Deardorff, Foreword	The SAGE Handbook of Intercultural competence	Sage, La, London	2009		

			by Derek Bok			
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				
		6.				
		7.				

[Type text]

Универзитетски изборни предмети

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Биологија			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Универзитетски изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Земјоделски факултет Катедра за растително производство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	ПРВ			
6.	Академска година / семестар	IV година	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лилјана Колева-Гудева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Стекнување на темелни познавања од биологијата кои се неопходни за разбирање на животот и животните процеси. Усвојување на пошироки познавања за живиот свет, стекнување на знаења за градба на клетка, биолошки системи, разбирање на размножувањето. Развивање на правилен однос своето здравје и здравјето на другите луѓе. Разбирање на принципите на наследување. Правилна примена на стекнатото знаење.</p>				
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Биологија како наука за живите организми 2. Клетката и нејзините структурни и градбени елементи 3. Нуклеински киселини 4. Клеточен циклус 5. Размножување 6. Основи на генетика 7. Цитологија на растенија 8. Класификација на основните типови на животински ткива 9. Растителни ткива 10. Анатомија, морфологија и физиологија на растенијата 11. Анатомија и физиологија на животни 12. Филогенија и систематика на живите организми 				
12	<p>Методи на учење: истражувачки, работа во мали групи, домашни работи, практична настава, семинарски работи, дискусија, дебата, индивидуални задачи</p>				

13	Вкупен расположив фонд на време		156	
14	Распределба на расположивото време		2+2+1	
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	2 часа неделно
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часа неделно
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	-
		16.2.	Самостојни задачи	1 час неделно
		16.3.	Домашно учење	-
17	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
		од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
	Наслов на наставниот предмет	Етика			
	Код				
	Студиска програма				
	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
	Степен (прв, втор, трет циклус)	III година			
	Академска година / семестар			Број на ЕКТС кредити	
	Наставник	Доц. д-р Трајче Стојанов			
	Предуслови за запишување на предметот				
	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат основни знаења од етичките учења и концепти низ историјата на етиката; - Сензибилност за етичките проблеми на современото живеење; - Чувствителност/отвореност за луѓе и социјални околности; - Самостојност, (само)критичност, (само)проценување, (само)евалвација и залагање за квалитет; - Способност за комуникација, соработка/тимска работа; - Иницијативност/амбициозност, вреднување на постојаното лично унапредување и стручното оспособување - Познавање и разбирање на развојните законитости, разлики и потреби на поединците; - Можност за воспоставување и одржување на партнерски односи со други корисници, односно групи (родители, локална заедница, советодавни служби, стопанство итн.); - Разбирање на релациите меѓу воспитно- образовната институција и социјалното опкружување – системско гледање и работа; - Оформување на целокупната процена на потребите на поединците, односно групата, нивните јаки и слаби области, почитувајќи ги факторите на опкружувањето (физички, социјални, културни), со соодветни постапки и инструменти; - Интериоризација на вредности;				
	Содржина на предметната програма: Систематски дел – определба на етиката, основни етички категории; Историски дел – најзначајните етички учења низ историјата; Практична етика, професионална етика и биоетика.				
	Методи на учење:				
	Вкупен расположлив фонд на време 156				
	Распределба на расположливото време 2+2+1				
	Форми на	15.1	Предавања – теоретска		2часови

[Type text]

	наставни активности		настава			
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови		
	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови		
		16.2	Самостојни задачи	1 часови		
		16.3	Домашно учење	часови		
	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		40+30 бодови		
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3	Активност и учество		20 бодови		
	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до x бода	5 (пет) (F)		
			од x до x	6 (шест) (E)		
			од x до x	7 (седум) (D)		
			од x до x	8 (осум) (C)		
			од x до x	9 (девет) (B)		
			од x до x	10 (десет) (A)		
	Услов за потпис и полагање на завршен испит			минимум 42 бода		
	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
	Метод на следење на квалитетот на наставата		придружна евалвација и самоевалвација			
	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ре д. бр	Автор	Наслов	Издавач	Год
		1.	Кирил Темков,	Етиката денес	Епоха, Скопје	1999
		2.	К., Темков	Етика	Епоха, Скопје	2000
		3.	Алистер Мекинтаер	Кратка историја на етиката	Аз-Буки, Скопје	2002
	22.2	Дополнителна литература				
		Ре д.	Автор	Наслов	Издавач	Год

[Type text]

		бр				
		1.	Кирил Темков	Етички речник	Просветно дело Скопје	2004
		2.	Имануел Кант	Критика на практичниот ум	Епоха, Скопје	1998
		3.	Кирил Темков,	Како да се биде добар : етика за млади	Охо, Скопје	2007

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Заштита на животната средина			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Општа насока, студии со три години			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Земјоделски факултет, Катедра за заштита на растенијата и животната средина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	III година	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф д-р Саша Митрев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): проучување на основните правила и принципи за заштита на животната средина, закони за заштита на животната средина на Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Запознавање со поимот за заштита на животната средина. 2. контрола на загадувањето и подобрување на работата. 3. Зачувување на животната средина – еколошка рамнотежа 4. управување со природните ресурси 5. Закони кои управуваат со загадување на воздухот 6. Закони кои управуваат со загадување на водата 7. Закони кои управуваат со загадување на почвата 8. Законите во врска со одржувањето и управувањето со ресурси 9. Начини за контрола на загадувањето, за заштита и зачувување на природата и животната средина 10. Договори, протоколи, конвенции за заштита на животната средина 11. На меѓународно ниво примена на заштитата на животната средина 12. Развој на нови технологии на градење согласно највисоките светски стандарди кои го минимизираат негативното влијание врз животната средина				
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и колоквиуми: консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	156			
14.	Распределба на расположивото време	2+2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	2 часа неделно	

[Type text]

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часа неделно
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	-
		16.2.	Самостојни задачи	1 час неделно
		16.3.	Домашно учење	-
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет)	F
		од 51 до 60 бода	6 (шест)	E
		од 61 до 70 бода	7 (седум)	D
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	C
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	B
		од 91 до 100 бода	10 (десет)	A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
--------------------	--

[Type text]

1.	Наслов на наставниот предмет	Здравствена заштита			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев,, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	IV година	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Никола Камчев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Студентот преку предавања, вежби-работилници, консултации и изработена семинарска работа ќе се запознае со современиот концепт на здравствената заштита, со основните принципи на организација на здравствената служба, типовите и дејноста на здравствените установи, предностите и недостатоците на различни системи на здравствената заштита, модалитетите на финансирање на здравствениот систем и здравствено информативниот систем и класификационите системи во здравството.</p>				
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Современи концепти на здравствена заштита 2. Системи на здравствена заштита во светот 3. Здравствено законодавство 4. Меѓународна здравствена соработка 5. Мерки на здравствена заштита. Планирање на здравствена заштита. Здравствена заштита од поедини болести 6. Начела и принципи на организација на здравствена служба 7. Нивои на здравствена заштита 8. Врсти и дејности на здравствените установи 9. Фактори кои влијаат на остварување на здравствената заштита 10. Здравствени работници, здравствени соработници и не-медицински работници во системот на здравствена заштита 11. Квалитет на здравствена заштита 12. Модалитети на финансирање на здравствениот систем. Здравствен информативен систем 				
	<p>Содржина на практичната настава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Воведување и развој на мрежи на природен тек на болестите 2. Дефинирање на одбрани проблеми и мерки на примарна, секундарна и терцијална превенција. 3. Компарација на здравствени системи за здравствена заштита во светот 				

[Type text]

	<p>4. Основни начела и анализа на на закони од здравствената заштита, нивно тумачење и носење заклучоци.</p> <p>5. Модел на соработка со невладиниот сектор и меѓународните организации и институции</p> <p>6. Мерки на здравствена заштита кај најчестите хронични незаразни болести: Кардиоваскуларните, Малигните заболувања, Повредите.</p> <p>7. Разработка на основните наќела и принципи во пракса</p> <p>8. Права на пациентите</p> <p>9. Дефинирање на примарно ниво на здравствена заштита</p> <p>10. Дефинирање на секундарно ниво на здравствена заштита</p> <p>11. Дефинирање на терцијално ниво на здравствена заштита</p> <p>12. Изработка на план на мрежа на здравствени установи на ниво на Република</p>			
12	Методи на учење:Интерактивни предавања, индивидуална и групна работа, примена на Power Point презентации, проектни задачи, самостојни задачи, домашно учење, семинарска работа			
13	Вкупен расположив фонд на време	2+2+2		
14	Распределба на расположивото време			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	2 часа неделно
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часа неделно
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	2
		16.2.	Самостојни задачи	1
		16.3.	Домашно учење	-
17	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 колоквиума
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		1 семинарска (писмено и усно)
	17.3.	Активност и учество		поени за присуство и активност на предавања и вежби
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		Не положил
		од 51 до 60 бода		6 (шест)

[Type text]

		од 61 до 70 бода	7 (седум)
		од 71 до 80 бода	8 (осум)
		од 81 до 90 бода	9 (девет)
		од 91 до 100 бода	10 (десет)
19 .	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20 .	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21 .	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	III година	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат познавања од историјата на македонската писменост, теориски познавања за стандардниот јазик и неговата норма, проблемите и аспектите во животот и развојот на нормата на стандардниот јазик, јазична култура - однегуван јазичен израз.				
11.	Содржина на предметната програма: Од историјата на писменоста на македонски јазик. Јазикот на словенската писменост во Македонија до 16 век. Народниот јазик во писмена употреба од 16 до 19 век. Македонското јазично прашање во 19 век. Конечно разрешување на македонското јазично прашање. Народната основа на македонскиот литературен јазик. За речникот на македонскиот литературен јазик. Современите литературни јазици и грижата за нив. Кон прашањето за чистотата на јазикот. За стихијата и свеста во развојот на литературниот јазик. За странските зборови во македонскиот литературен јазик. Стандарднојазичната норма и македонскиот јазик. Функционалните стилови во македонскиот јазик. Актуелни состојби во македонскиот јазик. Општествените промени и јазикот. Основни карактеристики на граматиката на македонскиот јазик (фонолошки систем, акцент, карактеристики на именскиот и глаголскиот систем, структура на реченицата).				
12.	Методи на учење: предавања, индивидуални активности, заеднички активности, вежби				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 121				
14.	Распределба на расположливото време				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	24 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	24 часови	
		16.3	Домашно учење	56 часови	

[Type text]

17	Начин на оценување					
	17.1	Тестови	40+30			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10			
	17.3	Активност и учество	20			
18	Критериум за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80		8 (осум) (C)		
		Од 81 до 90		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100		10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>За редовни студенти: освоени 42 поени од предиспитни активности, редовно посетување на наставата</p> <p>За вонредни студенти: изработена семинарска работа</p>				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Конески	„Грамматика на македонскиот литературен јазик“	Култура, Скопје	1982
		2.	Б. Корубин	„Јазикот наш денешен“ (Книга I, II, III)	НИО Студентски збор	1969, 1980
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник трудови од научен собир	„Македонскиот јазик во јавното општење“	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје	2000
		2.	Зборник трудови од научен собир	„Стандарднојазичната норма и македонскиот јазик“	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје	2011
		3.	Зборник трудови од научен собир	„Функционалните стилови во македонскиот јазик“	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје	2006

[Type text]

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Математика			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Сите акредитирани студиски програми на Универзитетот			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	III година	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Татјана Атанасова - Пачемска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Се очекува студентот да ги продлабочи своите основни математички познавања и да научи да ги применува во својата понатамошна работа.				
11.	Содржина на предметната програма: Елементи од математичката логика (искази, операции со искази, исказни формули, правила на заклучување, тавтологија, контрадикција). Размери и пропорции. Процентна и промилна сметка, верижна сметка, сметка на смеси, звезда сметка. Основни поими од теорија на броеви; деливост, конгруенции. Матрици, операции со матрици, детерминанти. Равенки и неравенки. Системи равенки и неравенки и методи на нивно решавање. Комбинаторика, принципи на пребројување. Низа од реални броеви. Функции. Извод на функција; примена на извод на функција. Елементи од теорија на веројатност. Елементи од статистика - работа со податоци				
12.	Методи на учење: предавања, индивидуални активности, заеднички активности, вежби				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				
14.	Распределба на расположливото време 2+2+1				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		
		16.2	Самостојни задачи		
		16.3	Домашно учење		
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3	Активност и учество			

[Type text]

18	Критериум за оценување (бодови/оценка)	до 50 бод	5 (пет) (F)			
.		од 51 до 60	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80	8 (осум) (C)			
		Од 81 до 90	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За редовни студенти: освоени 42 поени од предиспитни активности, редовно посетување на наставата За вонредни студенти: изработена семинарска работа				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

[Type text]

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
	Наслов на наставниот предмет	Наука за Земјата			
	Код				
	Студиска програма				
	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за природни и технички науки, Катедра за геологија и геофизика			
	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
	Академска година/семестар	IV година		Број на ЕКТС кредити	
	Наставник	Проф. д-р Гоше Петров			
	Предуслови за запишување на предметот	Студентот да има запишано тековна година			
	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се воведуваат во основните поими и физички полиња на Земјата, атмосфера, хидросфера				
	Содржина на предметната програма: Содржина на предметната програма: Геологија: предмет на истражување, методи, поделба и развој; Земјата во космосот; сончев систем; форма, градба размери на Земјата, физичко-хемиски карактеристики; ендодинамика, геодинамички процеси, магматизам; вовед во петрографијата; средини на формирање на карпите; магматски процеси; магматски карпи: кисели, интермедијарни, базични и ултрабазични карпи; седиментни карпи и седиментациски средини; класификација на седиментните карпи; метаморфни карпи и процеси; карактеристики и класификација на метаморфните карпи; егзодинамика; механичко распаѓање на карпите, хемиско распаѓање на карпите, ерозија и денудација; работа на ветрот, реките, морињата и ледниците; карстна ерозија; сеизмизам; тектоника; слој и елементи на пад на слоевите; тангенцијални пореметувања; радијални пореметувања. Атмосфера. Хидросфера. Гравиметриско поле на Земјата. Геомагнетно поле на Земјата. Геоелектрично поле. Сеизмичко поле. Термално поле.				
	Методи на учење: Предавања, Вежби (нумерички и практични), семинарски и домашно учење				
	Вкупен расположив фонд на време	156 часови			
	Распределба на расположивото време	Предавања + вежби + консултации = 2+2+1 Предавања: 2 x 12 = 24 Вежби: 2 x 12 = 24 Друга форма на активности: 1 x 108 = 108			
	Форми на наставните активности		Предавања-теоретска	36 часови	

[Type text]

			настава	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	24 часови
	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	24 часови
		16.2	Самостојни задачи	24 часови
		16.3	Домашно учење	108 часови
Начин на оценување				
17.1.	Тестови			бодови 70
17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			бодови 10
17.3.	Активност и учество			бодови 20
	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност од предавања и вежби, а за завршен испит потребни се 42 бодови (од колоквиуми и редовност)		
	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
	Метод на следење на квалитетот на наставата	Еднаш месечно анализа на поминатиот материјал и проценка на степенот на усвоеното знаење од предавања и вежби		
	Литература			
	Задолжителна литература			

[Type text]

		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блажев К., Арсовски М.	„Општа геологија	Рударско - геолошки факултет	2001
		2.	Делипетров Т.	Основи на геофизика	РГФ - Штип	2003
		3.				
		Дополнителна литература				
		Ред .бр ој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Национална историја			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	1			
6.	Академска година / семестар	IV година	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. Д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - студентите да се стекнат со темелни знаења од историја; - кај студентите да се развие критичко мислење како основа за научно толкување на човековото општество; - формирање на работно воспитување како најголема човечка вредност; - подготовка на млади истражувачи и промовирање на мултикултурата во Р. Македонија - формирање на естетски, патриотски и морални вредности и развивање на чувство за припадност кон својата држава; - изучување на содржини за значајни историски појави, процеси и моменти од Антиката до самостојувањето на Република Македонија..				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет на Историјата, историографија и помошни науки 2. Создавање на Античка Македонска држава 3. Културата и религијата на Античка Македонија 4. Населувањето на словените на Балканот и во Македонија 5. Ширењето на христијанството и книжевноста кај Македонските словени 6. Богомилско движење 7. Византиската власт во Македонија 8. Ослободителните војни на Македонија против византиската власт 9. Самостојните владетели на Просек 10. Потпаѓање на Македонија под српска власт 11. Македонија под турска власт 12. Отпорот против турското владеење во Македонија (Мариовската buna и востанието на Скендербег) 13. Културно-просветниот и верскиот живот кај населението во Македонија 14. Ослободителните војни во втората половина на 19 век 15. Странските пропаганди и последиците од нивното дејствување 16. Македонија за време на источната криза 17. Појавата и развојот на македонското национално и револуционерно движење 18. Ослободителното движење на крајот на 19 век 19. Илинденското востание во Македонија 1903 година 20. Последиците од Илинденското востание 21. Македонија по Илинденското востание 22. Продолжување на револуционерната дејност и избувнувањето на младотурската револуција во 19 и 20 век				

	23. Културно - националниот развој во 19 и 20 век 24. Македонија за време на Балканските војни 1912/13 25. Македонија за време на Првата светска војна 1914-1918 26. Македонија во периодот меѓу двете Светски војни во кралството СХС и кралството Југославија 27. Втората светска војна и Антифашистичката војна во Македонија 1941-1943 28. Антифашистичката војна 1944-1945 29. Историското значење на АСНОМ 30. Македонија по Втората светска војна 1944-1953 31. Македонија во периодот 1953-1991 32. Возобновување на Охридската архиепископија како Македонска православна црква Распадот на Југословенската федерација и осамостојувањето на Македонија во 1991 година			
12.	Методи на учење: Усно, Power Point презентација • Предавања • Презентации • Семинари на теми од вон-наставни содржини • Анализа на текст/филм/театар/книжевни творби и сл. • Дебата и дискусија • Анализа на философски проблем/проблемско учење • Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.) Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.).			
13.	Вкупен расположлив фонд на време 152			
14.	Распределба на расположливото време 2+2+1			
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	2 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	1 часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување	Комбинирано (писмено-тековно и усно-завршен испит)		
	17.1	Тестови	Бодови 40	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Бодови 10	
	17.3	Активност и учество	Бодови 20	
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60	6 (шест) (E)
			од 61 до 70	7 (седум) (D)
			од 71 до 80	8 (осум) (C)
			од 81 до 90	9 (девет) (B)

[Type text]

		од91до 100	10 (десет) (А)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Минимум 42 бода од тековни активности	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација	
22.	Литература		
	22.1	Задолжителна литература	
		Ред.бр.	Автор
			Наслов
			Издавач
		1.	Историја на Македонскиот народ, т. 1-3,
			Институт за национална историј
		2.	д-р Александар Стојановски. д-р Иван Кантарџиев, д-р Данчо Зогравски, д-р Михаило Апостолски
			Историја на Македонскиот народ
		3.	Велјановски, Н.
			Македонија 1945-1991- пат до независноста
	22.2	Дополнителна литература	

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Претприемништво			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	III година	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. Д-р Ристо Фотов			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој курс е да им овозможи на студентите да стекнат знаења и да развијат вештини потребни за ефективно организирање, развивање, креирање и менаџирање на сопствен бизнис и да научат како успешно да управуваат со сопствената компанија. Овој концепт подразбира маркетинг, финансирање, менаџирање како и запознавање со правните барања за поседување и оперирање на мал бизнис.				
11.	Содржина на предметната програма: Претприемништво-сегашност и минато, идентификување на бизнис можности и поставување на цели, комуникациони вештини и вештини за решавање на проблеми, Претприемниачи и пазарна економија, Видови на сопственост, развивање на бизнис план, идентификување на потребите на пазарот, финансирање и осигурување на бизнисот, поставување на маркетинг цели, финансиски менаџмент, користење на технологии, правна етичка и општествена одговорност на бизнисот. Компјутерски апликации.				
12.	Методи на учење: Метод на усно и метод на писмено изложување				
13.	Вкупен расположив фонд на време	156			
14.	Распределба на расположивото време	24+24+24+74+10			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	24 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	24 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Учење за предавања	24 часови	
		16.2.	Подготовка за вежби	74 часови	
		16.3.	Консултации	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување	до 50 бода			5 (пет) (F)

[Type text]

	(бодови/ оценка)					
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Постигнат успех од 60% од трите колоквиуми или писмениот испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
Литература						
22.1.	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1	Allen, Kathleen and Meyer, Earl.	<i>Entrepreneurship & Small Business Management Workbook.</i> (First Edition).	Glencoe/McGraw-Hill: Woodland Hills, CA.	2006	
		Фотов Р.	Претприемништво, Интерна скрипта,	УГД, Економски факултет – Штип,	2011, е-форма	
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Glencoe	<i>Business Plan Project Workbook.</i> (First Edition).	Glencoe/McGraw-Hill: Woodland Hills, CA.	2006	
	2.	Applied Education Systems.	<i>Introduction to Business.</i> (Version A).	Applied Educational Systems: Lititz, PA.	2008	

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Спорт и рекреација		
2.	Код	UGD102712		
3.	Студиска програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитетски Спортски Центар		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	д-р Билјана Попеска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Задоволување на потреби на студентите за движење и физичка активност, одржување и развој на моторичките способности.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Општа физичка подготовка (запознавање со основните принципи на физичкото вежбање, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 2. Општа физичка подготовка (запознавање и примена на различни форми и начини за правилно загревање за физичка активност, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 3. Аеробик, боречки спортови или партерна гимнастика 4. Активности на отворено – планинарење или ориентација во природа 5. Кошарка (увежбување на основните елементи од кошарката - водење, додавање, двочекор, шут на кош) 6. Кошарка (игра) 7. Пинг - понг и бадмингтон 8. Пинг - понг и бадмингтон 9. Одбојка (игра) 10. Ракомет (игра) 11. Аеробик, боречки спортови, елементарни игри 12. Проверка на моторичките способности, елементарни игри, ора и танци.			
12.	Методи на учење: метод на практично вежбање, метод на спортски тренинг			
13.	Вкупен расположлив фонд на време 48			
14.	Распределба на расположливото време			
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	0 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови

[Type text]

		16.2	Самостојни задачи			0 часови
		16.3	Домашно учење			0 часови
17.	Начин на оценување	Не се оценува				
	17.1	Тестови			0 бодови	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 бодови	
	17.3	Активност и учество			0 бодови	
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до x бода	5 (пет) (F)		
			од x до x	6 (шест) (E)		
			од x до x	7 (седум) (D)		
			од x до x	8 (осум) (C)		
			од x до x	9 (девет) (B)		
			од x до x	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% присуство на настава			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Моторички тестови, набљудување, анкета			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред бр.	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Kukolj.M	Antropomotorika	Fakultet sporta i fizickog vospitanja, Beograd	
		2.	Wilmore, J. & Costill, D.	Physiology of sport and exercise, (Third edition),	Champaign:Human Kinetic, Illinois.	
		3.	Malacko,J.	Osnove sportskog treninga	Sportska akademija, Beograd	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

[Type text]

		1.	Haywood, K., & Getchell, N.	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004
		2.	Magill, R. & Rouge.B	Motor Learning	Broun Publishers, Louisiana:	1989
		3.	Malina, R., Bouchard, C. & Bar – Or, O	Growth, Maturation and Physical Activity (Second Edition).	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004

[Type text]

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Физика			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за природни и технички науки, Катедра за геологија и геофизика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	IV година	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Тодор Делипетров			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се воведуваат во основните поими и закони од физиката (Њутнови закони, Хуков закон), еластичност и пластичност на телата				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Методи на испитување во физиката, структура на материјата, интеракција. Систем на референција - споредбено тело, траекторија и поделба на движењата, специјална теорија на релативноста (дилатација на времето и контракција на должината). Закони за движењето, концепт на сила, Њутнови закони. Работа, енергија и моќ. Еластичност и структура на телата: напон и релативна деформација, Хуков закон. Осцилации, сложување на осцилации. Браново движење. Звук и звучни извори.</p> <p>Топлина: температура, ширење на телата, состојба на гас, топење и втврднување, испарување, вриење. Електростатика: кулонов закон, електрична струја, работа и моќ на електричната струја, Џулов закон, Омов закон, термоелектрични појави, Лоренцова сила, магнетна пермеабилност и сусцептибилност. Наизменична струја: ефективна вредност на наизменичната струја, моќ на наизменична струја, електрични осцилации. Геометриска оптика: одбивање на светлината и лик кај рамното огледало, равенка на тенка леќа, оптички инструменти. Физичка оптика: природа на светлината, ласер, оптичка решетка. Атомска и нуклеарна физика: спектар на атомот на водородот,</p>				

	квантна теорија, радиоактивни зрачења, детектори и заштита, закон за радиоактивно распаѓање.		
1 2.	Методи на учење: Предавања, Вежби (нумерички и практични), семинарскии домашно учење		
1 3.	Вкупен расположив фонд на време	156 часови	
1 4.	Распределба на расположивото време	Предавања +вежби + консултации = 2+2+1 Предавања: 2 x 12 = 24 Вежби: 2 x 12 = 24 Друга форма на активности: 1 x 108 = 108	
1 5.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава 24 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа 24 часови
1 6.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи 24 часови
		16.2	Самостојни задачи 24 часови
		16.3	Домашно учење 60 часови
1 7.	Начин на оценување		
	17. 1.	Тестови	бодови 70
	17. 2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	бодови 10
	17. 3.	Активност и учест	бодови 20

[Type text]

		во				
1 8.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода			5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)
1 9.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
2 0.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
2 1	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
2 2.	Литература					
Задолжителна литература						
	22. 1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодор Делипетров	Физика 1	РГФ	2003
		2.	М. Делипетрев Б. Донева	Физика 2	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2012
		3.				
	22. 2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љ. Петковски	Општа физика	Унив. „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1995
		2.	З. Стојанов	Општа физика, кн. 1.	Унив. „Св. Кирил и Методиј“	1985
		3.	З. Стојанов	Општа физика, кн. 2	Унив. „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1985

[Type text]

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Филозофија			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	1			
6.	Академска година / семестар	III годин а	7 .	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Драгор Заревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан прв семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p><i>Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетентности:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Студентите стекнуваат основни знаења од филозофските учења и концепти низ историјата на филозофијата; - Студентите го подигаат сопствениот капацитет за анализа, на разни филозофски идеи и развиваат критичко мислење; - Знаење за образовните и воспитните концепти, нивните филозофски и историски основи; - Изострување на рефлексивната способност за себе си, светот и општествените состојби; - Развивање на способност за истражување и генерирање на нови идеи; - Развој на комуникациските вештини, преку усвојување на специфичниот филозофски категоријален апарат; - Интердисциплинарно поврзување на содржините; - Интеракција помеѓу (стручни и тесно стручни) содржини - практична употреба на знаењата од филозофијата; - Интериоризација на (естетички, етички, научни, професионални), вредности; 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Вовед - местото и улогата на филозофијата во системот на науките како и нејзиното значење во општествениот и личниот живот</p> <ul style="list-style-type: none"> - дефинирање на предметот, методи, гранки на филозофијата; поим, предмет и потекло на филозофијата; централните поими на филозофијата; <p>Увид во основните филозофски учења на мислителите низ историјата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - античка, средновековна, нововековна, современа/модерна, постмодерна филозофија; <p>Запознавање со некои позначајни концепции на филозофијата за образованието од антиката до денес</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Усно, Power Point презентација</p>				

[Type text]

	<ul style="list-style-type: none"> • Предавања • Презентации • Семинари на теми од вон-наставни содржини • Анализа на текст/филм/театар/книжевни творби и сл. • Дебата и дискусија • Анализа на философски проблем/проблемско учење • Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.) <p>Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)</p>																				
1 3.	Вкупен расположлив фонд на време: 156																				
1 4.	Распределба на расположливото време: 2+2+1																				
1 5.	<table border="1"> <tr> <td>Форми на наставни активности</td> <td>15. 1</td> <td>Предавања – теоретска настава</td> <td>2 часови</td> </tr> <tr> <td></td> <td>15. 2</td> <td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа</td> <td>2 часови</td> </tr> <tr> <td>1 6.</td> <td>16. 1</td> <td>Проектни задачи</td> <td>часови</td> </tr> <tr> <td></td> <td>16. 2</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>1 часови</td> </tr> <tr> <td></td> <td>16. 3</td> <td>Домашно учење</td> <td>часови</td> </tr> </table>	Форми на наставни активности	15. 1	Предавања – теоретска настава	2 часови		15. 2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови	1 6.	16. 1	Проектни задачи	часови		16. 2	Самостојни задачи	1 часови		16. 3	Домашно учење	часови
Форми на наставни активности	15. 1	Предавања – теоретска настава	2 часови																		
	15. 2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	2 часови																		
1 6.	16. 1	Проектни задачи	часови																		
	16. 2	Самостојни задачи	1 часови																		
	16. 3	Домашно учење	часови																		
1 7.	Начин на оценување	Комбинирано (усно и писмено)																			
	17. 1	Тестови	40+30 бодови																		
	17. 2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови																		
	17. 3	Активност и учество	20 бодови																		
1 8.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до x бода																		
			5 (пет) (F)																		
			6 (шест) (E)																		
			7 (седум) (D)																		
			8 (осум) (C)																		
			9 (девет) (B)																		
			10 (десет) (A)																		
1 9.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Минимум 42 поени																		

[Type text]

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К. Темков и С.Сидовски	<i>Философија</i>	Просветно дело	2004
		2.	Ф. Мухиќ,	<i>Смислата и доблеста</i>	Универзитет „Св. Климент Охридски“, Битола	2000
		3.	Ј.Јосифовски	<i>Философија</i>	Скопје	2002
	22.2	Дополнителна литература Едно философско дело по избор на студентот				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

[Type text]